องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปริญญานิพนธ์

ของ

กริสนา นกสกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

166779

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
(ดร.สมสุข ธีระพิจิตร)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.โชติ เพชรชื่น)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ดร.สมสุข ธีระพิจิตร)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.โชติ เพชรชื่น)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุม)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของ ดร.สมสุข ธีระพิจิตร และรองศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น ที่ได้รับเป็นประธานและกรรมการปริญญานิพนธ์ ทั้งอาจารย์ผู้เป็นประธานและกรรมการได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไข ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สินสิริ หัวหน้าแผนกวิชาการอุดมศึกษา และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตวิชาเอกการอุดมศึกษา ที่ได้สอนและอบรมวิทยาการด้านการอุดมศึกษา ตลอดระยะเวลาของการศึกษาในสาขาวิชาเอกนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ ศลโกสุม ที่รับเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ มหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่ของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

นอกจากนี้ยังมีบุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมดที่มีส่วนช่วยเหลือในการสนับสนุน และให้กำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

กริสนา นกสกุล

สารบาญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ความมุ่งหมายของการทำปริญญานิพนธ์	7
	วิธีดำเนินการในการทำปริญญานิพนธ์	8
	ส่วนประกอบของปริญญานิพนธ์	9
	องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์	10
	ประสบการณ์วิชาการของนิสิต	10
	การให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย	11
	อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	12
	คุณลักษณะของนิสิต	13
3	วิธีดำเนินการวิจัย	16
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	16
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	17
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
	การจัดกระทำกับข้อมูล	19
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	20

บทที่ หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 24
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 24
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 24

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 61
ความมุ่งหมายของการวิจัย 61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 61
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 61
การวิเคราะห์ข้อมูล 62
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล 63
การอภิปรายผล 66
ข้อเสนอแนะ 68
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป 69

บรรณานุกรม 71

ภาคผนวก 73
ภาคผนวก ก 74
ภาคผนวก ข 76
ภาคผนวก ค 85

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส ประเภทของการวิจัย และสถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ 25

2 อันดับขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ 27

3 อันดับขององค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ 28

4 อันดับขององค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิตที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ 30

5 อันดับขององค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิตที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ 32

6 อันดับขององค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ 34

7 เปรียบเทียบองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์จำแนกตามสถานภาพสมรส 36

8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์จำแนกตามประเภทของการวิจัย 37

9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์จำแนกตามประเภทของการวิจัย 38

10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของนิสิต ในทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ 39

ตาราง หน้า

11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์จำแนกตามประเภทของการวิจัย 40

12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์จำแนกตามประเภทของการวิจัย 41

13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ 42

14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ 43

15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ 44

16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ 45

17 เปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ 46

18 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็นที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับการที่นิสิตมีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น 48

ตาราง หน้า

19 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็นที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิต กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการที่นิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์มีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น 50

20 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็นที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการที่นิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์มีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น 51

21 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็นที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการที่นิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์มีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น 52

22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ 53

23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ 55

24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ..... 57

35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ 59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาขั้นบัณฑิตศึกษา ได้ผลิตนิสิตบัณฑิตศึกษาสาขาจิตวิทยาพัฒนาการครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2499 และได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาขั้นบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโทและปริญญาเอก ในปีการศึกษา 2529 หลายสาขาวิชา กล่าวคือ ระดับปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิตมีทั้งหมด 3 สาขา และระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต 29 สาขา ระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต 1 สาขา ระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 2 สาขา และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 สาขา **จนถึงปีการศึกษา 2529 มีนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา** เฉพาะวิทยาเขตประสานมิตร สำเร็จการศึกษารวม 3,117 คน แยกเป็นระดับดุษฎีบัณฑิต 66 คน และระดับมหาบัณฑิต 3,051 คน (บัณฑิตวิทยาลัย 2530 : 4) โครงสร้างหลักสูตรขั้นบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตกำหนดให้เรียนรายวิชา หมวดวิชาพื้นฐานการศึกษา 12 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก 21 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต และปริญญานิพนธ์ 6 หน่วยกิต (บัณฑิตวิทยาลัย 2524 : 45) และกำหนดเวลาเรียนขั้นต่ำของหลักสูตร 4 ภาคการศึกษา (2 ปี) และไม่เกิน 8 ภาคการศึกษา (4 ปี) (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2527 : 1)

ผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้มีทั้งผู้ที่ลาศึกษาต่อได้ในขณะที่ศึกษารายวิชาต่าง ๆ และผู้ที่ไม่สามารถลาศึกษาต่อในขณะทำปริญญานิพนธ์ มีทั้งผู้ที่มีระดับอายุต่างกัน มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน จากการสำรวจของทินกร นครศรี พบว่า นิสิตใช้เวลาในการเรียนรายวิชา และทำปริญญานิพนธ์สำเร็จครบตามหลักสูตรเฉลี่ย 5 ภาคการศึกษา อย่างไรก็ตามมีนิสิตส่วนใหญ่ของบางวิชาเอก เช่น ชีววิทยา ฟิสิกส์ ภาษาไทย ใช้เวลารวมตลอดหลักสูตรถึง 8 ภาคการศึกษา (ทินกร นครศรี 2523 : 15)

จากการที่ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปลายเปิดสำรวจนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย-ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 20 คน ที่สำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าการทำปริญญานิพนธ์มีความสำคัญมาก แต่มีอุปสรรคหลายประการในการทำปริญญานิพนธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากลงความเห็นว่า ตำรา และเอกสารสำหรับการค้นคว้ามีจำนวนน้อย และล้าสมัยไม่ตรงกับความต้องการ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยขาดการบริการด้านคอมพิวเตอร์แก่นิสิต สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี 2523 : 208 - 209) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต โดยสัมภาษณ์นิสิตและคณาจารย์ บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า โดยเฉลี่ยคณาจารย์บัณฑิตศึกษา 1 คน มีนิสิตในความดูแลเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ 6 คน ทำให้อาจารย์ไม่สามารถทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษาดูแล นิสิตได้อย่างทั่วถึง และไม่มีเวลาให้กับการสอนและการวิจัยอย่างเต็มที่ เพราะอาจารย์ต้องทำหน้าที่สอนโดยเฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ยังต้องปฏิบัติภาระกิจอาจารย์มหาวิทยาลัยในด้านการบริการวิชาการ ตลอดจนการบริการชุมชน ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์จึงมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้นิสิตในความดูแลสำเร็จการศึกษาเร็วหรือช้าได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของความสามารถในการแนะนำ

จากการศึกษาของ เพ็ญศิริ ด่านชนะ (เพ็ญศิริ ด่านชนะ 2524 : 69) ซึ่งได้ประเมินโครงการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้มีประสบการณ์ด้านการทำวิจัย มีความรู้ความสามารถด้านสถิติและการวิจัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถด้านการใช้ภาษาในการเขียนปริญญานิพนธ์มาก่อน จะได้เปรียบในการทำปริญญานิพนธ์ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี 2523 : 214) ยังพบอีกว่า การที่นิสิตบัณฑิตศึกษาทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า เนื่องจากนิสิตเสียเวลาในการหาหัวข้อปริญญานิพนธ์ และขาดความรู้ในด้านวิธีการทางวิจัย จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จใน 1 ภาคการศึกษา ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ในทางลบ ได้แก่ การปฏิบัติราชการประจำควบคู่กับการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งกรณีเช่นนี้มักจะไม่สามารถทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จทันตามกำหนดเวลา เมื่อเวลาเนิ่นนานไป ทำให้เกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายจนถึงกับเลิกล้มความตั้งใจที่จะทำปริญญานิพนธ์

จากการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 ที่ผ่านมาพบว่า การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ยังมีจำนวนต่ำกว่าเป้าหมายอยู่มาก ทั้งนี้เพราะการขยายการรับนิสิตนักศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ยังไม่บรรลุผลทั้งในด้านการเตรียมบุคลากร หลักสูตร และองค์ประกอบอื่น ๆ ในที่นี้รวมถึงการที่นิสิตใช้เวลาในการศึกษามากกว่าเวลาที่กำหนดให้ สัดส่วนอาจารย์และนิสิตไม่สมดุลย์กัน เมื่อจำนวนนิสิตที่ตกค้างมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็รับนิสิตใหม่เข้ามา คณาจารย์ผู้สอนและผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ก็จะรับภาระเพิ่มขึ้น และมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนของนิสิต (ทบวงมหาวิทยาลัย 2529 : 5)

จากสภาพต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อจัดอันดับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์
2. เปรียบเทียบองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ตามตัวแปรสถานภาพสมรส ภารกิจการงานขณะทำปริญญานิพนธ์ ประเภทของการวิจัย และระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์
3. ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้ง 4 ด้าน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนางานการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพดังนี้

1. เป็นแนวทางให้นิสิตบัณฑิตศึกษาได้พัฒนาการวางแผนการทำปริญญานิพนธ์ของตนเองให้เหมาะสม

2. เป็นแนวทางให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในการพิจารณาให้คำปรึกษาแนะแนวการทำปริญญานิพนธ์แก่นิสิตบัณฑิตศึกษา

3. เป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัย และบัณฑิตวิทยาลัย พัฒนาหน่วยงานที่ให้บริการแก่นิสิตที่ทำปริญญานิพนธ์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2528 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 224 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2528 จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายให้ทุกคนมีโอกาสได้รับเลือกเท่า ๆ กัน (Simple Random Sampling)

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 สถานภาพสมรสของผู้ทำปริญญานิพนธ์ แบ่งเป็น

โสด

สมรส

1.2 ภารกิจการงานขณะทำปริญญานิพนธ์ แบ่งเป็น

ปฏิบัติราชการประจำ

หารายได้พิเศษ

ดูแลครอบครัว

ทำปริญญานิพนธ์อย่างเดียว

หารายได้พิเศษควบคู่กับการดูแลครอบครัว

1.3 ประเภทของการวิจัย แบ่งเป็น

การวิจัยเชิงพรรณา

การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

การวิจัยเชิงทดลอง

อื่น ๆ

1.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ แบ่งเป็น

สำเร็จเร็ว

สำเร็จช้า

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต

2.2 ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

2.3 ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

2.4 ด้านคุณลักษณะของนิสิต

<u>คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ</u>

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ หมายถึง สิ่งที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษาให้สำเร็จ ในวิจัยนี้ศึกษาองค์ประกอบสี่ด้าน แต่ละด้านศึกษาโดยใช้แบบสอบถามวัดจากความคิดเห็นของมหาบัณฑิต องค์ประกอบทั้งสี่ด้าน ได้แก่

1. ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต หมายถึง ความรู้ ความสามารถในเนื้อหาวิชาเอก วิชาพื้นฐานทางการศึกษา ทักษะในการใช้สถิติ ระเบียบวิธีการวิจัย และการเสนอรายงานการวิจัยที่นิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์มีอยู่

2. ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้แก่นิสิตบัณฑิตศึกษาผู้ทำปริญญานิพนธ์ ได้แก่ แหล่งค้นหาความรู้ ห้องสมุด เอกสาร สถานที่ค้นคว้าทำงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องโรเนียว รวมทั้งระเบียบข้อบังคับสำหรับนิสิตและการให้ทุนหรือทรัพยากรที่นำมาใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

3. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ หมายถึง ความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ในการให้คำปรึกษาแก่นิสิตด้านความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเอาใจใส่ ความมุ่งมั่นศรัทธาในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ในทัศนะของนิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์

4. ด้านคุณลักษณะของนิสิต หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของนิสิต ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ได้แก่ ความขยันขันแข็ง ความตั้งใจ ความอดทน ความมุ่งมั่นศรัทธาในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงสิ่งที่ส่งเสริมการทำงาน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ครอบครัว และภารกิจการงาน

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ หมายถึง ช่วงเวลารวมที่นิสิตใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ เริ่มตั้งแต่การเตรียมและเสนอเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์-ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย การแบ่งระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สำเร็จเร็ว และสำเร็จช้า โดยนำคะแนนจากแบบสอบถามในส่วนตอนที่ 1 คือ ถามเรื่องการใช้เวลาในการทำปริญญานิพนธ์ของมหาบัณฑิตทั้งหมดมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย กำหนดให้ผู้ใช้เวลาตั้งแต่ 364 วันลงมาเป็นผู้สำเร็จเร็ว และผู้ใช้เวลาตั้งแต่ 365 วันขึ้นไปเป็นผู้สำเร็จช้า

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ที่สำเร็จตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2528

นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังทำปริญญานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2528

มหาบัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ในวิจัยนี้ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2528

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทนี้แบ่งตามลำดับเนื้อหาดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการทำปริญญานิพนธ์
2. วิธีดำเนินการในการทำปริญญานิพนธ์
3. ส่วนประกอบของปริญญานิพนธ์
4. องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ประสบการณ์วิชาการของนิสิต

การให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คุณลักษณะของนิสิต

ความมุ่งหมายของการทำปริญญานิพนธ์

ปริญญานิพนธ์ เป็นเรื่องที่เรียบเรียงขึ้นจากผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า อันเป็นส่วนหนึ่งของงานที่นิสิตต้องทำเพื่อสิทธิในการรับปริญญาบัตรตามที่สถานศึกษานั้น ๆ ได้กำหนดไว้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2527 : 136) การเขียนปริญญานิพนธ์ มีจุดมุ่งหมายที่จะฝึกให้นิสิตมีโอกาสและสามารถศึกษาด้วยตนเองให้เห็นแนวทางต่าง ๆ ในการศึกษาอย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง เพื่อจะได้รับความรู้ มีความคิดและมีความสามารถยิ่งกว่าที่ได้รับจากการศึกษาในตำราเพียงเล่มเดียว หรือจากผู้สอนแต่เพียงอย่างเดียว ส่งเสริมให้นิสิตเป็นผู้มีนิสัยและความสามารถในการค้นคว้า รู้จักคิดอย่างมีระเบียบ มีเหตุผล ตลอดจนส่งเสริมให้นิสิตเกิดความสามารถในการใช้ภาษาและความสามารถในการรวบรวมเรียบเรียงความรู้ความคิดให้เป็นระเบียบ ปริญญานิพนธ์จึงเป็นงานวิจัยค้นคว้าที่มีสาระแสดงความคิดริเริ่มเป็นเอกลักษณ์ของนิสิต ซึ่งต้องรับผิดชอบหนักหน่วงในการเลือกหัวข้อและกำหนดขอบข่ายของงานวิจัยนั้น (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2527 : 3)

การวิจัยแบ่งได้หลายแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่ง เช่นแบ่งโดยใช้ระเบียบวิธีเป็นเกณฑ์ สามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวกับ

การค้นหาข้อเท็จจริง เพื่อทดสอบการรายงานผลการสังเกตของผู้อื่น จุดมุ่งหมายของการวิจัยประเภทนี้ก็เพื่อที่จะตอบว่า "เป็นอะไรในอดีต" การวิจัยเชิงพรรณาเป็นการวิจัยที่เกี่ยวกับการบรรยายและตีความหมายว่า "เป็นอะไรในปัจจุบัน" ได้แก่ การวิจัยที่เกี่ยวกับความเชื่อ ความคิดเห็น และทัศนคติต่าง ๆ ในปัจจุบัน และการวิจัยเชิงทดลองเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการควบคุมตัวแปรต้น เพื่อสังเกตตัวแปรตามที่เปลี่ยนแปลงไป จุดมุ่งหมายของการวิจัยประเภทนี้เพื่อดูว่า "อะไรอาจจะเกิดขึ้น" (อนันต์ ศรีโสภา 2527 : 16)

วิธีดำเนินการในการทำปริญญานิพนธ์

เมื่อนิสิตพร้อมที่จะทำปริญญานิพนธ์ นิสิตจะต้องเตรียมหัวข้อของปริญญานิพนธ์ ตลอดจนดำเนินการค้นคว้าในหัวข้อที่จะเขียน และนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปริญญานิพนธ์ที่ตนจะทำ อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำนิสิตในการตัดสินใจว่าควรจะเลือกหัวข้อใด มิใช่มีหน้าที่กำหนดหัวข้อเรื่องให้นิสิตเขียน เพราะนิสิตอาจไม่สนใจในหัวข้อนั้นและอาจทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2527 : 1) เมื่อนิสิตหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับหัวข้อและวิธีดำเนินการค้นคว้าแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตต้องร่วมกันพิจารณาว่าควรจะขอความช่วยเหลือเพื่อแนะนำในเรื่องการทำปริญญานิพนธ์จากอาจารย์ท่านใด ซึ่งจะมาร่วมเป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

เมื่อนิสิตเรียนรายวิชามาไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิตแล้ว นิสิตจะมีสิทธิ์เสนอเค้าโครงละเอียด พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดประจำคณะ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2523 : 34) เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดประจำคณะพิจารณาเห็นชอบในเค้าโครงละเอียดและคณะกรรมการผู้ควบคุมแล้ว จึงนำเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ได้

ระหว่างการทำปริญญานิพนธ์ นิสิตต้องปรึกษากรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการเก็บข้อมูลและการแปลข้อมูลของนิสิตให้ถูกต้องตามหลักวิชา ในการส่งปริญญานิพนธ์แต่ละตอนให้กรรมการที่ปรึกษา ต้องส่งล่วงหน้าสองสัปดาห์ก่อนที่นิสิตจะมารับคืนไป ปริญญานิพนธ์ฉบับร่างควรแล้วเสร็จและส่งให้คณะกรรมการผู้ควบคุมได้มีเวลาอ่านอย่างน้อย 30 วัน ก่อนวันสอบปากเปล่า

เมื่อนิสิตปรับปรุงแก้ไขงานของตนให้ได้ผลเป็นที่พอใจของคณะกรรมการ ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาการทำปริญญานิพนธ์จะกำหนดวันสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิต เมื่อเห็นว่านิสิตพร้อม นิสิตจะดำเนินเพื่อขอสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์แก่บัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์เพื่อทำการสอบให้นิสิตแต่ละคน เมื่อนิสิตสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์แล้ว คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์อาจแนะนำให้แก้ไขปริญญานิพนธ์นั้นได้ ในกรณีที่เป็นการแก้ไขในสาระสำคัญและนิสิตจะต้องนำปริญญานิพนธ์นั้นเสนอเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง และอาจจะต้องมีการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์อีกก็ได้ หากการสอบครั้งแรกไม่เป็นที่พอใจคณะกรรมการสอบ เมื่อคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์อนุมัติปริญญานิพนธ์แล้ว นิสิตจะต้องจัดพิมพ์ปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถูกต้องตามรูปแบบมาตรฐานของมหาวิทยาลัยส่งคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ เพื่อจะได้ลงนามอนุมัติเป็นหลักฐาน เมื่อได้รับอนุมัติปริญญานิพนธ์แล้วนิสิตจะต้องนำปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์พร้อมทั้งบทคัดย่อส่งต่อบัณฑิตวิทยาลัยตามจำนวนที่กำหนด (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2525 : 2 - 3)

<u>ส่วนประกอบของปริญญานิพนธ์</u>

ปริญญานิพนธ์ประกอบด้วยส่วนสำคัญสามประการ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2525 : 9 - 12) คือ

1. ส่วนประกอบตอนต้น ประกอบด้วย หน้าปกใน หน้าอนุมัติ ประกาศคุณูปการ (อาจรวมคำนำด้วย) สารบาญ บัญชีตาราง และบัญชีภาพประกอบ

2. ส่วนเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย ตอนนำ ตอนตัวเรื่อง และตอนลงท้าย

2.1 ตอนนำประกอบด้วย ภูมิหลัง ความมุ่งหมายในการค้นคว้า สมมติฐานความความสำคัญของปัญหาที่ค้นคว้า ข้อตกลงเบื้องต้น ขอบเขตของการค้นคว้า คำจำกัดความศัพท์เฉพาะและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น

2.2 ตอนตัวเรื่องประกอบด้วย แหล่งข้อมูล วิธีรวบรวมข้อมูล และวิธีจัดกระทำข้อมูล

2.3 ตอนลงท้ายเพื่อแสดงหลักฐานและข้อมูล การแปลความหมายของผลที่วิเคราะห์แล้ว การวิเคราะห์ความสำคัญของผลการค้นคว้า การใช้ผลของการค้นคว้า ข้อยุติ และข้อเสนอหรือการอภิปรายผลของการวิจัย

3. ส่วนประกอบตอนท้ายประกอบด้วย บรรณานุกรม ภาคผนวก ดรรชนี (ส่วนนี้ไม่จำเป็นต้องมีเสมอไป ใช้เฉพาะปริญญานิพนธ์ที่จำเป็นต้องใช้ดรรชนีเท่านั้น) ประวัติย่อของผู้เขียน บทคัดย่อฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ในวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะองค์ประกอบสี่ประการ ได้แก่

ประสบการณ์วิชาการของนิสิต

การทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา สำคัญประการหนึ่งคือนิสิตจะต้องมีความรู้อย่างเพียงพอในเรื่องที่จะทำวิจัย โดยอาจได้รับจากการศึกษาตามหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นหลักสูตรที่ได้รับการกลั่นกรองอย่างดีจนทำให้นิสิตมีความสามารถเพียงพอที่จะค้นคว้าและเริ่มทำการวิจัย ซึ่งในระยะแรกอาจมีปัญหาในเรื่องประสบการณ์ด้านการวิจัย ทำให้เลือกเรื่องที่จะวิจัยไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความถนัดของตนเอง นิภา ศรีไพโรจน์ (นิภา ศรีไพโรจน์ 2524 : 5) กล่าวว่า การเลือกเรื่องที่จะวิจัยนั้น ผู้ไม่มีประสบการณ์มาก่อนมักประสบปัญหาว่า เรื่องที่จะนำมาทำวิจัยมีความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และทักษะของผู้ทำปริญญานิพนธ์มากน้อยเพียงใด เคยมีผู้ทำวิจัยเรื่องนั้น ๆ มาก่อนหรือไม่ อย่างไรก็ดีในการเลือกเรื่องที่จะทำการวิจัยนี้ นิสิตมักจะได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากคณาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์อยู่แล้ว ซึ่งรวมถึงการใช้สถิติในการวิจัยด้วย ดังที่จิราภรณ์ บุญส่ง กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและวิธีการทางสถิติมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักวิจัย การวางแผนการที่ไม่สอดคล้องกับทฤษฎีและวิธีการทางสถิติอาจทำให้ไม่สามารถสรุปผลการวิจัยได้ (จิราภรณ์ บุญส่ง 2522 : 1)

ปัจจุบันการวิจัยส่วนมากมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมิได้เป็นเพียงการออกแบบสำรวจ การออกแบบสอบถาม หรือการออกภาคสนามเพื่อทำการเก็บข้อมูลเท่านั้น แต่ยังจะต้องทำการวิเคราะห์ให้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ทั้งตัวผู้ให้ข้อมูล ลักษณะของข้อมูลและผลการวิเคราะห์ด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้ก็ต้องใช้วิธีการทางสถิติเป็นหลักสำคัญ อุทุมพร ทองอุไทย (อุทุมพร ทองอุไทย 2523 : 5) กล่าวว่า การวางแผนเพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้และเทคนิคทางสถิติศาสตร์ การขาดความรู้ทางสถิติศาสตร์ทำให้งานวิจัยของผู้วิจัยใหม่ ๆ มีความบกพร่องหลายประการ เช่น บกพร่องในการเลือกประชากรที่ใช้ในการวิจัย ใช้ตัวอย่างประชากรจำนวนน้อย

เกินไป ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม การรวบรวมข้อมูลผิดพลาด ฯลฯ เหล่านี้จะทำให้ผลงานเกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นได้ ดังนั้น การวิจัยบางประเภทจึงเน้นว่าจะต้องใช้วิธีการทางสถิติ เช่น การวิจัยเชิงความสัมพันธ์และการวิจัยเชิงทดลอง เป็นต้น (ยุทธ ศักดิ์เดชยนต์ 2523 : 30 - 31) ระเบียบวิธีการวิจัยถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินการ และทำให้เกิดความเชื่อถือได้ในงานวิจัยขึ้นนั้น นิสิตจำเป็นต้องเรียนรู้ระเบียบวิธีการวิจัย เพื่อจะช่วยให้เข้าใจหลักเกณฑ์และเหตุผลต่าง ๆ ของการวิจัย ช่วยให้เข้าใจผลงานวิจัยที่ผู้อื่นทำไว้แล้ว ช่วยให้สามารถพิจารณาความเชื่อถือได้ของผลการวิจัยและยังช่วยให้มีเหตุผลในการพิจารณาตัดสินปัญหาต่าง ๆ มากขึ้นด้วย (เสริมศรี เจริญผล 2518 : 8) ส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของการทำปริญญานิพนธ์ คือ การเขียนรายงานการวิจัย นิภา ศรีไพโรจน์ (นิภา ศรีไพโรจน์ 2524 : 10) มีความเห็นว่านักวิจัยจำเป็นต้องเรียนรู้เทคนิคและวิธีการเขียนรายงานการวิจัย เพราะการเขียนรายงานการวิจัย เป็นการนำเสนอผลการวิจัยให้ผู้อื่นได้ทราบ ได้เข้าใจและมีความรู้ในการวิจัยที่นักวิจัยได้จัดทำขึ้นอย่างละเอียดและชัดเจน ทำให้นักวิจัยทั่ว ๆ ไป สามารถเข้าใจงานของกันและกันได้ อย่างน้อยที่สุดก็พอจะรู้ว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล และการวิจัยนั้นมีวิธีดำเนินการอย่างไร

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยควรใช้ภาษาที่ให้เกิดความเข้าใจชัดเจนแน่นอน ไม่คลุมเคลือ เพราะถ้าหากใช้คำหรือข้อความไม่รัดกุมแล้ว งานวิจัยนั้นอาจไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ แก่ผู้นำผลการวิจัยไปใช้ การที่ผู้วิจัยมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาน้อย สื่อความหมายไม่ชัดเจน ทำให้ยากแก่การตัดสินใจในการเลือกนำผลการวิจัยไปใช้ (พจน์ สะเพียรชัย 2520 : 125)

การให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

นิสิตที่ทำปริญญานิพนธ์จะต้องมีความสามารถในการใช้แหล่งค้นคว้าต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ อาทิเช่น ห้องสมุดประจำคณะและหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีอยู่หลายแห่งได้แก่ ห้องสมุดสถาบันการศึกษาระดับปริญญาโท ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเอกชน หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดของสถาการศึกษา ห้องสมุดของกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวกับเรื่องที่วิจัยและห้องสมุดของเอกชนที่อนุญาตให้บุคคลทั่วไปเข้าไปค้นคว้าได้ เป็นต้น แต่ห้องสมุดหลายแห่งก็มักจะมีปัญหาซึ่งอาจทำให้เกิดประโยชน์แก่นิสิตไม่เต็มที่ เช่น ปัญหาด้านการบริหาร

งบประมาณ การให้บริการอื่น ๆ ไพลิน ไชยเสนาะ (ไพลิน ไชยเสนาะ 2516 : 40) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการใช้หนังสือ และวัสดุในห้องสมุดประกอบการวิจัยการศึกษา ในประเทศไทย ระหว่างปี 2510 - 2515 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักวิจัยแขนงวิชาการศึกษาใช้หนังสือทั่วไปมากที่สุด ใช้โสตทัศนวัสดุน้อยที่สุดและใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุด ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดนั้น ส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องหนังสือวารสารภาษาไทยมีน้อย ห้องสมุดไม่ให้ยืมหนังสืออ้างอิง หรือให้ยืมระยะสั้น ค่าบริการถ่ายเอกสารแพงเกินไป นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดไม่มีสถานที่ให้นิสิตทำงานค้นคว้าโดยเฉพาะ จากการสำรวจสภาพห้องสมุดโดยใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์บรรณารักษ์ผู้บริหารงานห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ ดวงเนตร รัตนเสนีย์ (ดวงเนตร รัตนเสนีย์ 2519 : 29) พบว่า การบริหารงานห้องสมุดเป็นแบบกระจายอำนาจ ทำให้ห้องสมุดมีปัญหาเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงาน ขาดแคลนบุคลากรทุกระดับ ขาดครุภัณฑ์ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ จำนวนหนังสือ สิ่งพิมพ์ไม่เพียงพอ อาคารห้องสมุดคับแคบ ทำให้อาจารย์และนิสิตไม่อยากไปใช้ห้องสมุด นอกจากนั้นการที่มีห้องสมุดคณะ ห้องสมุดแผนกวิชาและห้องสมุดกลาง ทำให้จำนวนหนังสือกระจัดกระจาย เป็นเหตุให้ไม่มีห้องสมุดใดมีหนังสือมากพอที่จะใช้ศึกษาหรือทำการวิจัยได้ ทั้งเกิดปัญหาการสั่งซื้อหนังสือซ้ำซ้อนกันทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณโดยไม่จำเป็น จึงเป็นปัญหาของการใช้ห้องสมุด อันจะมีผลต่อคุณภาพการศึกษา เพราะถึงแม้ว่าห้องสมุดจะเป็นชีวิตจิตใจของมหาวิทยาลัยก็จริง แต่การจัดตั้งขึ้นใหม่ก็ต้องสิ้นเปลืองมาก ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงให้ห้องสมุดให้บริการได้อย่างคุ้มค่า

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์มีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำในเรื่องต่าง ๆ แก่นิสิต เช่น ขั้นตอนในการเสนอเค้าโครงปริญญานิพนธ์ แหล่งค้นคว้ารวบรวมข้อมูล การวางแผนการทำปริญญานิพนธ์ การหาข้อมูลเพื่อทำปริญญานิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนปริญญานิพนธ์ ตลอดจนถึงแนะนำแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย เป็นต้น ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และนิสิตจำเป็นต้องพบกันอย่างสม่ำเสมอ มีทัศนคติที่ดีและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทั้งนี้เพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาจะได้ให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นิสิตประสบปัญหาและไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเองได้ จำเป็นต้องรีบปรึกษาอาจารย์โดยเร็ว เพื่อก่อให้เกิดผลดีในการทำปริญญานิพนธ์

จากการศึกษาของ จินตนา มาพวง (จินตนา มาพวง 2520 : 59 - 60) พบว่า ประสิทธิผลในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต กล่าวคือ อาจารย์ต้องให้ความเป็นกันเองกับนิสิต มีทัศนคติที่ดีต่อนิสิต ส่งเสริมและยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต ให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ แต่จากการศึกษาปัญหาระดับบัณฑิตของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2523 : 13) พบว่า คณาจารย์ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษาไม่มีเวลาให้กับการเรียนการสอน และการวิจัยอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์ต้องปฏิบัติงานทั้งด้านการบริหาร การวิจัย ตลอดจนการบริการชุมชน และยังต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์อีกด้วย นอกจากนั้นจำนวนนิสิตมีมากเกินไป ไม่เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมกับอาจารย์ จึงทำให้อาจารย์บางท่านต้องรับเป็นที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ของนิสิตหลายคน จนไม่สามารถแบ่งเวลาให้คำแนะนำปรึกษาแก่นิสิตได้ทั่วถึง

ด้านความสัมพันธ์ของนิสิตกับอาจารย์ที่มีส่วนกำหนดความสำเร็จการศึกษาของนิสิตนั้น โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ (โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ 2518 : 109) ได้วิเคราะห์พบว่า นิสิตพบปัญหาความสัมพันธ์กับอาจารย์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งต้องทำวิจัยด้วยตนเอง เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำเป็นต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษารวมทั้งควบคุมการวิจัยด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่ส่งเสริมให้นิสิตในความดูแลประสบความสำเร็จ ซึ่งรวมทั้งความสามารถ และคุณภาพของการนิเทศก์ และทัศนคติของอาจารย์ต่อเรื่องที่ทำการวิจัย

<u>คุณลักษณะของนิสิต</u>

องค์ประกอบสำคัญที่นิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์จะต้องมีนอกจากความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ แล้วก็คือ คุณลักษณะของตัวนิสิต ได้แก่ การรู้จักแบ่งเวลา เพื่อใช้ในการวิจัยและใช้ในภาระหน้าที่อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ทำปริญญานิพนธ์พร้อมกับทำงานประจำของตนเอง จะต้องจัดเวลาของตนเองอย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานทั้งสองด้าน

การรู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสม นับว่ามีความสำคัญมาก จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ชี้ให้เห็นว่า มีนิสิตจำนวนมากที่ทำปริญญานิพนธ์เสร็จช้า ทำให้สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา

เพราะเหตุที่มีภาระรับผิดชอบอื่น ๆ และไม่สามารถจัดการกับภาระของตนเพื่อให้มีเวลาเพียงพอที่จะทำปริญญานิพนธ์ให้สำเร็จโดยรวดเร็วได้ จากการศึกษาแผนการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษาหลักสูตร กศ.ม. ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2529 : 9) พบว่านิสิตระดับบัณฑิตศึกษาส่วนมากใช้เวลาในการศึกษาเนื้อหาวิชาเท่ากับ 3 ภาคการศึกษา รองลงมาคือ 4 ภาคการศึกษา มีจำนวนน้อยมากที่ใช้เวลามากกว่า 4 ภาคการศึกษา การวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี 2523 : 206) ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ นิสิตบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้นิสิตทำปริญญานิพนธ์ไม่เสร็จใน 1 ภาคการศึกษา คือ นิสิตกลับไปทำงานประจำจึงไม่มีเวลาทำปริญญานิพนธ์ ส่วนเหตุผลอื่น ๆ เช่น นิสิตเสียเวลาในการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาความรู้เกี่ยวกับสถิติและหลักการวิจัย เป็นเพียงเหตุผลปลีกย่อยเท่านั้น และยังพบอีกด้วยว่านิสิตที่สามารถทำปริญญานิพนธ์เสร็จและสำเร็จการศึกษาได้ทันเวลานั้นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73) ยังไม่มีงานทำ ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลานั้น ส่วนใหญ่มาเรียนขณะที่ทำงานอยู่ โดยไม่ได้ลาศึกษาต่อ รองลงมาคือ ลาศึกษาต่อเฉพาะเนื้อหาวิชาจนครบหมดแล้วจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำปริญญานิพนธ์ (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 87)

การเขียนปริญญานิพนธ์เป็นงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถอันสูงอย่างยิ่ง นิสิตต้องมีความเชื่อมั่นและมีความมานะพยายามอย่างเต็มที่จึงจะทำได้สำเร็จ ความสำเร็จและความตั้งใจทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย มนุษย์เรามีความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์กันทุกคน ความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการทางจิตใจที่จะเอาชนะอุปสรรคและกระทำสิ่งที่ยากให้ประสบผลสำเร็จ มีความเพียรพยายามที่จะทำสิ่งใดโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย พฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือผู้ที่สามารถทำสิ่งที่ยุ่งยากติดต่อกันได้เป็นระยะเวลายาวนาน มีความมุมานะไม่รู้สึกท้อแท้เบื่อหน่ายและรู้สึกสนุกกับกิจกรรมนั้น ๆ นันนอลลี่ (Nunnally. 1976 : 470) ไพบูลย์ เทวรักษ์ และศิริวรรณ อัศวกุล (ไพบูลย์ เทวรักษ์ และศิริวรรณ อัศวกุล 2527 : 46 - 54) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องความคาดหวังและความสำเร็จสรุปได้ว่า เมื่อบุคคลอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องทำงานให้สำเร็จ ความคาดหวังเป็นตัวการที่มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงาน ความคาดหวังความสำเร็จในระดับต่ำจะเหมือนกับการทำงานที่ไม่มีความมั่นคง ไม่แน่ใจว่าจะสำเร็จหรือไม่

จะทำให้มีความพยายามในการทำงานมีน้อย เพราะเป็นการยากที่บุคคลจะกระตุ้นตนเองให้มีความมานะและความอดทนในการทำงาน ซึ่งตนมีความเชื่อมั่นว่างานนั้นจะประสบความล้มเหลว

การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวัง และความสำเร็จตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมานี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทนา รัตนอาภา (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 118) ที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต พบว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาหรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา มักมีปัญหาส่วนตัวในหมวดปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองน้อยกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา

จากการที่พบว่านิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์และจากการที่ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ทั้งทางด้านองค์ประกอบที่ได้จากทางด้านส่วนตัว และทางด้านจิตวิทยา ที่กล่าวมาแล้วทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่าองค์ประกอบใดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา และศึกษาว่าองค์ประกอบใดเป็นองค์ประกอบที่นิสิตมีหรือได้รับขณะทำปริญญานิพนธ์ และส่งผลทำให้นิสิตใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์ เพื่อเป็นแนวทางให้นิสิตบัณฑิตศึกษาในการวางแผนการทำปริญญานิพนธ์ของตนเอง เป็นข้อเสนอแก่อาจารย์ผู้ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ใช้ประกอบในการให้คำปรึกษา แนะแนวทางการทำปริญญานิพนธ์ และเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัย พัฒนาหน่วยงานที่ให้บริการแก่นิสิตที่ทำปริญญานิพนธ์ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นเลิศทางวิชาการต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่ององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา ในทัศนะของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามสาระดังนี้

1. ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2528 จำนวน 224 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากประชากร โดยวิธีการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยขอรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต ในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2528 จากฝ่ายวิชาการของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ สี่องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ด้านคุณลักษณะของนิสิต ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ระเบียบ ข้อบังคับและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำปริญญานิพนธ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการในการทำปริญญานิพนธ์

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางรูปแบบในการสร้างแบบสอบถาม

3. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ได้ข้อคำถามจำนวน 43 ข้อ เสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามให้ชัดเจนรัดกุม

ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่ถามเกี่ยวกับ สถานภาพและรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถามขณะทำปริญญานิพนธ์ ได้แก่ สถานภาพสมรส ประเภทของการวิจัย ภารกิจการงาน เวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา และปีที่สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาความเกี่ยวข้องระหว่างองค์ประกอบแต่ละด้าน

กับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์อยู่ในระดับมาก ปานกลาง หรือน้อย โดยมีค่าน้ำหนักเป็น 3, 2 หรือ 1 ตามลำดับ และให้ระบุว่า ขณะที่ทำปริญญานิพนธ์นั้นผู้ตอบแบบสอบถามมีหรือได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบแต่ละรายการนั้น มาก ปานกลาง หรือน้อย ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 ทั้งหมดจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบทั้งสี่ด้าน คือ องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต องค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยและองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุปัญหาที่ประสบขณะทำปริญญานิพนธ์และข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาในองค์ประกอบแต่ละด้าน

<u>การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ</u>

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับผู้สำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ที่มิใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

แบบสอบถามความเกี่ยวข้องขององค์ประกอบแต่ละด้านกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น .92

แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีหรือได้รับองค์ประกอบแต่ละด้านของผู้ทำปริญญานิพนธ์ ขณะทำปริญญานิพนธ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น .89

<u>เกณฑ์การให้คะแนน</u>

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อความให้คะแนนเป็นสามระดับ ดังนี้

ด้านความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จมาก ให้คะแนน 3 คะแนน

เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จปานกลาง ให้คะแนน 2 คะแนน

เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จน้อย ให้คะแนน 1 คะแนน

ด้านการมีหรือได้รับองค์ประกอบแต่ละรายการขณะทำปริญญานิพนธ์

เป็นองค์ประกอบที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์ มี หรือได้รับมาก ให้คะแนน 3 คะแนน

เป็นองค์ประกอบที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์ มี หรือได้รับปานกลาง ให้คะแนน 2 คะแนน

เป็นองค์ประกอบที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์ มี หรือได้รับน้อย ให้คะแนน 1 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากฝ่ายวิชาการ สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ ของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2528

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างตามที่อยู่โดยทางไปรษณีย์และติดแสตมป์ โดยผู้วิจัยได้สอดซองพร้อมติดแสตมป์ไปรษณียากรและจ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยไว้อย่างเรียบร้อย เพื่อความสะดวกต่อการส่งคืนตามกำหนดเวลา

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดเลือกให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 161 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.70 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วคัดเลือกฉบับสมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างออกมา ลงรหัสในแบบรหัสสำหรับประมวลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยความร่วมมือจากสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประมวลผลด้วยเครื่องคำนวณกลโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - X

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ยและร้อยละ หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งสี่ด้าน และนำมาเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยตามตัวแปรที่กำหนดไว้

3. ใช้ t - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน สำหรับตัวแปร สถานภาพสมรส และระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

4. ใช้ F - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม สำหรับตัวแปร ประเภทของการวิจัย และภารกิจการงานขณะทำปริญญานิพนธ์

5. ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วผู้วิจัยได้ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของ นิวแมน คูลส์ (Newman - Kuel Method)

6. ใช้ t - pair เพื่อหาสหสัมพันธ์ระหว่างค่าความเกี่ยวข้องขององค์ประกอบกับผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ กับระดับที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์มีหรือได้รับองค์ประกอบเหล่านั้น

7. ในกรณีศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ วิเคราะห์โดยหาค่าที - เทส (t - test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร (สุนันท์ ศลโกสุม 2524 : 56)

$$\alpha = \frac{K}{K - 1}\left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

K แทน จำนวนข้อคำถามทั้งฉบับ

ΣS_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2525 : 58)

$$S = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

166779

เมื่อ t แทน ค่าอัตราวิกฤต

$\bar{X}_1$, $\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, N_2 แทน จำนวนมหาบัณฑิตในกลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ตามลำดับ

5. **การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม ใช้สูตรดังนี้**

(สัวน สายยศ 2524 : 108)

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	$K - 1$	SS_b	$MS = \frac{SS_b}{K - 1}$	$\frac{MS_b}{MS_w}$
ภายในกลุ่ม	$N - K$	SS_w	$MS = \frac{SS_w}{N - K}$	

เมื่อ SS แทน Sum of Squares

MS แทน Mean Square

K แทน จำนวนกลุ่ม

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

df แทน Degrees of Freedom

SS_b แทน Sum of Squares ระหว่างกลุ่ม

SS_w แทน Sum of Squares ภายในกลุ่ม

MS_b แทน Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน Mean Square ภายในกลุ่ม

F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution

เมื่อพบค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ Studentized q - Statistic ตามวิธี Newman - Kuel Method

(Winer. 1971 : 210 - 218)

$$q = \frac{\bar{T}_{largest} - \bar{T}_{smallest}}{\sqrt{MS_{error}/\tilde{n}}}$$

เมื่อ $\bar{T}_{largest}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของการวัดที่มากที่สุด

$\bar{T}_{smallest}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของการวัดที่น้อยที่สุด

$\tilde{n}$ แทน Harmonic Mean ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

MS_{error} แทน Mean Square Error

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเพื่อสะดวกในการเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ขึ้นใช้ดังนี้

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

df แทน ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

q แทน Studentized q - statistic

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์นำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การจัดอันดับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรสถานภาพสมรส ประเภทของการวิจัย สถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ และระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็น ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ กับความคิดเห็นเกี่ยวกับที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน

ตอนที่ 5 ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ จำแนกตามสถานภาพ แสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส ประเภทของการวิจัย และสถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	94	58.39
สมรส	67	41.61
รวม	161	100.00
ประเภทการวิจัย		
เชิงทดลอง	59	36.64
เชิงพรรณา	89	55.28
เชิงประวัติศาสตร์	7	4.35
อื่น ๆ	6	3.73
รวม	161	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์		
รับราชการประจำ	62	38.51
หารายได้พิเศษ	17	10.56
ดูแลครอบครัว	15	9.32
ทำปริญญานิพนธ์อย่างเดียว	57	35.40
หารายได้พิเศษควบคู่กับการดูแลครอบครัว	10	6.21
รวม	161	100.00

ตาราง 1 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 161 คน มีสถานภาพเป็นโสดและสมรสจำนวนใกล้เคียงกัน ลักษณะงานวิจัยส่วนมากเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา รองลงมาเป็นการวิจัยเชิงทดลอง สถานภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ทำปริญญานิพนธ์พร้อมปฏิบัติงานตามหน้าที่ราชการประจำมากที่สุด รองลงมาคือทำปริญญานิพนธ์อย่างเดียว

ตอนที่ 2 การจัดอันดับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

การจัดอันดับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ทั้งเป็นรายด้านและรายข้อในแต่ละด้าน ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 2 - 6

ตาราง 2 อันดับขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย	อันดับ
ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	2.77	1
ด้านคุณลักษณะของนิสิต	2.66	2
ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต	2.45	3
ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย	2.35	4

ตาราง 2 แสดงว่า ความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษา เห็นว่าองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์มีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต และองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

การศึกษาองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ แยกเป็นรายข้อ ตามที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 3.

ตาราง 3 อันดับขององค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ประสบการณ์ของอาจารย์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์	2.87	0.33	1
การแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ	2.82	0.41	2
ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	2.81	0.41	3
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิต	2.81	0.42	4
การยอมรับทางวิชาการของประธานที่มีต่อบุคคลอื่น	2.79	0.44	5
การตรงต่อเวลาในการนัดหมายของอาจารย์	2.78	0.50	6
ความรู้ของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำการวิจัย	2.78	0.41	6
เวลาที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิต	2.76	0.53	8
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประธานกับกรรมการ	2.74	0.52	9
การให้กำลังใจของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	2.71	0.54	10
วิธีการให้คำแนะนำที่พิจารณาความสามารถของนิสิต	2.59	0.56	11

ตาราง 3 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า ประสบการณ์ของอาจารย์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือการแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ และความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ส่วนองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตน้อยที่สุดคือ วิธีการในการให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา การให้กำลังใจของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประธานกับกรรมการ ตามลำดับ

การศึกษาองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิตบัณฑิตศึกษา โดยแยกเป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับตัวนิสิตตามที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 อันดับขององค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต ที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

คุณลักษณะของนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
ความอดทนในการทำงาน	2.88	0.33	1
ความพากเพียรในการค้นคว้าเอกสาร	2.85	0.37	2
การทำงานโดยมีการวางแผนงานล่วงหน้า	2.84	0.36	3
ความรอบคอบในการทำงาน	2.75	0.44	4
ความสามารถในการทำงานได้รวดเร็วทันกับเวลา	2.75	0.48	4
การได้ศึกษาอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกลับไปปฏิบัติงานประจำ	2.75	0.55	4
ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์	2.70	0.48	7
ความจำเป็นที่ต้องทำให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	2.64	0.60	8
การทำงานอย่างรวดเร็วคล่องแคล่วและถูกต้อง	2.58	0.57	9
เงินทุนที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์	2.57	0.58	10
การมีผู้ช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์	2.33	0.74	11
ความคล่องตัวในภารกิจของครอบครัว	2.32	0.75	12

ตาราง 4 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า ความอดทนในการทำงานมีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ความพากเพียรในการค้นคว้าเอกสาร และการทำงานโดยมีการวางแผนงานล่วงหน้า ส่วนองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตน้อยที่สุด คือความคล่องตัวในการกิจครอบครัว การมีผู้ช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ และเงินทุนที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ ตามลำดับ

การศึกษาองค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต แยกเป็นรายข้อที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 5

ตาราง 5 อันดับขององค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ประสบการณ์วิชาการของนิสิต	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
การที่สามารถเลือกหัวข้อที่ศึกษาได้ตรงกับความสนใจ	2.72	0.47	1
ความสามารถในการค้นคว้าเอกสารและตำราตามระบบของห้องสมุด	2.71	0.49	2
ความสามารถในการเขียนรายงาน	2.62	0.52	3
ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย	2.62	0.49	3
ความรู้ที่ได้มาจากการศึกษาวิชาเอก	2.60	0.53	5
ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวิจัย	2.58	0.65	6
ความรู้ในระเบียบวิธีการวิจัย	2.58	0.63	6
ความรู้ในสถิติสำหรับการวิจัย	2.37	0.68	8
ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาอังกฤษ	2.22	0.70	9
ความสามารถในการอ่านผลจากโปรแกรม	2.15	0.88	10
ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อนศึกษาในระดับปริญญาโท	1.78	0.85	11

ตาราง 5 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า การเลือกหัวข้อได้ตรงกับความสนใจ มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ความสามารถในการค้นคว้าเอกสารและตำราตามระบบของห้องสมุด และความสามารถในการเขียนรายงาน ส่วนองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตน้อยที่สุดคือ ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อนการศึกษาในระดับปริญญาโท ความสามารถในการอ่านผลจากโปรแกรม และความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาอังกฤษ ตามลำดับ

การศึกษาองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยแยกเป็นรายละเอียดที่เกี่ยวกับการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยแก่นิสิต ตามที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 6

ตาราง 6 อันดับขององค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่ามีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	อันดับ
เวลาที่ห้องสมุดเปิดให้ศึกษาค้นคว้า	2.67	0.54	1
ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่นเพื่อการเก็บข้อมูล	2.58	0.61	2
การให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็วในการตรวจรูปแบบปริญญานิพนธ์	2.53	0.62	3
ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์	2.47	0.72	4
ความชัดเจนของระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด	2.44	0.58	5
ความรวดเร็วในการออกหนังสือติดต่อของเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย	2.42	0.65	6
เงินทุนสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์	2.19	0.85	7
ความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น	2.10	0.81	8
ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้	1.75	0.85	9

ตาราง 6 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาเห็นว่า เวลาที่ห้องสมุดเปิดให้ศึกษาค้นคว้า มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่นเพื่อเก็บข้อมูลและการให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็วในการตรวจรูปแบบปริญญานิพนธ์ ส่วนองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตน้อยที่สุดคือ ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น และเงินทุนสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา จำแนกตามตัวแปร สถานภาพสมรส ประเภทของการวิจัย สถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ และระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

การเสนอข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ด้านต่าง ๆ จำแนกตามตัวแปร แสดงในตาราง 7 - 11

ตาราง 7 เปรียบเทียบองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส

องค์ประกอบ	โสด N = 94		สมรส N = 67		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา	30.62	3.52	30.39	3.92	0.38
ด้านคุณลักษณะของนิสิต	32.18	3.21	31.76	2.41	0.79
ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต	27.17	3.78	26.73	4.01	0.70
ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย	21.44	3.97	20.83	3.70	1.00
รวม	11.41	11.28	109.71	11.02	0.75

ตาราง 7 แสดงว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา จำแนกตามสถานภาพโสด กับสมรส แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกองค์ประกอบ

การเสนอข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ที่มีประเภทของการวิจัยต่างกัน ต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์แต่ละองค์ประกอบ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์กับประเภทของการวิจัย แสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	t
ระหว่างกลุ่ม	3	85.40	28.46	2.13
ภายในกลุ่ม	157	2090.77	13.31	
รวม	160	2176.17		

ตาราง 8 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิตกับประเภทของการวิจัย แสดงในตาราง 9

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	85.99	28.66	2.72*
ภายในกลุ่ม	157	1649.00	10.50	
รวม	160	1734.99		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิตกับประเภทของการวิจัยเป็นรายคู่ จึงนำมาเปรียบเทียบโดยใช้วิธีการของ Newman Kuel Method ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของนิสิตในทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ประเภทของการวิจัย		ประวัติศาสตร์	พรรณา	แบบอื่น ๆ	ทดลอง
	คะแนนเฉลี่ย	29.85	31.61	32.16	32.83
การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์	29.85	-	1.76	2.31	2.98
การวิจัยเชิงพรรณา	31.61		-	0.55	1.21
การวิจัยแบบอื่น ๆ	32.16			-	0.67
การวิจัยเชิงทดลอง	32.83				-

ตาราง 10 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย มีทัศนะต่อองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อองค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิตกับประเภทของการวิจัย แสดงในตาราง 11

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	73.53	24.50	1.65
ภายในกลุ่ม	157	2324.44	14.80	
รวม	160	2397.97		

ตาราง 11 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยกับประเภทของการวิจัย แสดงในตาราง 12

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	94.79	31.59	2.16
ภายในกลุ่ม	157	2296.24	14.62	
รวม	160	2391.03		

ตาราง 12 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ขององค์ประกอบแต่ละด้านระหว่างนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภทคือ ปฏิบัติรายการประจำ หารายได้พิเศษ ดูแลครอบครัว ทำปริญญานิพนธ์นิพนธ์อย่างเดียวและหารายได้พิเศษควบคู่กับดูแลครอบครัว ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 13 - 16

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงาน ต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	75.49	18.87	1.40
ภายในกลุ่ม	156	2100.68	13.46	
รวม	160	2176.17		

ตาราง 13 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านคุณลักษณะของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	45.39	11.34	1.04
ภายในกลุ่ม	156	1689.55	10.83	
รวม	160	1734.94		

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิตแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	28.41	7.10	0.46
ภายในกลุ่ม	156	2369.55	15.18	
รวม	160	2397.96		

ตาราง 15 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ตามทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงานต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	103.24	25.81	1.76
ภายในกลุ่ม	156	2287.78	14.66	
รวม	160	2391.02		

ตาราง 16 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพการทำงาน ต่างกันขณะทำปริญญานิพนธ์ มีทัศนะต่อองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเสนอข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทัศนะที่มีต่อองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา จำแนกตามเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

องค์ประกอบ	ระยะเวลา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา	สำเร็จช้า	69	27.95	4.98	1.33
	สำเร็จเร็ว	92	26.94	4.61	
ด้านคุณลักษณะของนิสิต	สำเร็จช้า	69	28.85	3.33	-0.72
	สำเร็จเร็ว	92	29.25	3.54	
ด้านประสบการณ์ของนิสิต	สำเร็จช้า	69	24.21	4.02	-0.98
	สำเร็จเร็ว	92	24.83	3.92	
ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย	สำเร็จช้า	69	16.78	2.85	-2.33*
	สำเร็จเร็ว	92	17.94	3.33	
รวม	สำเร็จช้า	69	97.81	10.73	-0.69
	สำเร็จเร็ว	92	98.97	10.62	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จภายในเวลาต่างกันคือ สำเร็จช้า (ใช้เวลาในการทำปริญญานิพนธ์ตั้งแต่ 365 วันขึ้นไป) กับสำเร็จเร็ว (ใช้เวลาในการทำปริญญานิพนธ์ ตั้งแต่ 364 วันลงมา) มีทัศนะด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบด้านลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิต และด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต มีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็น ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ กับความคิดเห็นเกี่ยวกับที่นิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน

ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 18 - 21

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็น ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการที่นิสิตมีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น

ข้อ	คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา	r
1	เวลาที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิต	0.25**
2	การแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ	0.32**
3	ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประธานกับกรรมการ	0.41**
4	ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	0.21**
5	ความรู้ของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำการวิจัย	0.31**
6	วิธีการให้คำแนะนำที่พิจารณาความสามารถของนิสิต	0.48**
7	การตรงต่อเวลาในการนัดหมายของอาจารย์	0.45**
8	ประสบการณ์ของอาจารย์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์	0.28**
9	ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิต	0.52**
10	การยอมรับทางวิชาการของประธานที่มีต่อบุคคลอื่น	0.59**
11	การให้กำลังของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	0.58**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 18 แสดงว่า ความคิดเห็นนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่นิสิตมีหรือได้รับ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็นที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิต กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการที่นิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์ มีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น

ข้อ	คุณลักษณะของนิสิต	r
1	การทำงานโดยมีการวางแผนงานล่วงหน้า	0.36**
2	ความรอบคอบในการทำงาน	0.18
3	ความอดทนในการทำงาน	0.29**
4	ความสามารถในการทำงานได้รวดเร็วทันกับเวลา	0.42**
5	ความพากเพียรในการค้นคว้าเอกสาร	0.41**
6	การทำงานอย่างรวดเร็วคล่องแคล่วและถูกต้อง	0.42**
7	ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์	0.38**
8	การมีผู้ช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์	0.60**
9	ความคล่องตัวในภารกิจของครอบครัว	0.59**
10	การได้ศึกษาอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกลับเข้าไปปฏิบัติงานประจำ	0.40**
11	เงินทุนที่ใช้ทำปริญญานิพนธ์	0.18
12	ความจำเป็นที่ต้องทำให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	0.48**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 แสดงว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิต ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของนิสิตซึ่งนิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นความรอบคอบในการทำงาน และเงินทุนที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ ที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็นที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการที่นิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์มีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น

ข้อ	ประสบการณ์วิชาการของนิสิต	r
1	ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยก่อนมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	0.08
2	การที่สามารถเลือกหัวข้อที่ศึกษาได้ตรงกับความสนใจ	0.41**
3	ความรู้ในระเบียบวิธีการวิจัย	0.37**
4	ความรู้ในสถิติสำหรับการวิจัย	0.45**
5	ความรู้ที่ได้มาจากการศึกษาวิชาเอก	0.43**
6	ความสามารถในการค้นคว้าเอกสารและตำราตามระบบของห้องสมุด	0.38**
7	ความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัย	0.46**
8	ความสามารถในการอ่านผลจากโปรแกรม	0.61**
9	ความสามารถในการเขียนรายงาน	0.18
10	ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาอังกฤษ	0.48**
11	ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย	0.37**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 20 แสดงว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์วิชาการของนิสิต ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์วิชาการของนิสิต ซึ่งนิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อนศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และความสามารถในการเขียนรายงานที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคิดเห็นที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย กับค่าความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการที่นิสิตมีหรือได้รับองค์ประกอบนั้น

ข้อ	การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย	r
1	ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์	0.13
2	ความชัดเจนของระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด	0.24**
3	ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่นเพื่อการเก็บข้อมูล	0.40**
4	ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้	0.38**
5	เวลาที่ห้องสมุดเปิดให้ศึกษาค้นคว้า	0.24**
6	รวดเร็วในการออกหนังสือติดต่อกับเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย	0.28**
7	การให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็วในการตรวจรูปแบบ	0.31**
8	ความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น	0.66**
9	เงินทุนสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์	0.36**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 21 แสดงว่า ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยซึ่งนิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์ ที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ แสดงในตาราง 22

ตาราง 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	เวลาที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิต	2.42	0.69	2.19	0.78	1.88
2	การแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ	2.57	0.60	2.38	0.67	1.93*
3	ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประธานกับกรรมการ	2.59	0.64	2.44	0.70	1.37
4	ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	2.55	0.67	2.54	0.56	0.07
5	ความรู้ของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำการวิจัย	2.46	0.63	2.41	0.64	0.50
6	วิธีการให้คำแนะนำที่พิจารณาความสามารถของนิสิต	2.27	0.76	2.31	0.62	0.36

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
7	การตรงต่อเวลาในการนัดหมายของอาจารย์	2.47	0.72	2.47	0.67	0.00
8	ประสบการณ์ของอาจารย์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์	2.69	0.60	2.53	0.58	1.73
9	ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิต	2.65	0.59	2.58	0.57	0.70
10	การยอมรับทางวิชาการของประธานกรรมการที่มีต่อบุคคล	2.66	0.58	2.60	0.65	
11	การให้กำลังใจของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	2.57	0.69	2.44	0.71	1.19

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จในเวลาต่างกัน มีค่าคะแนนที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์ได้รับการแนะนำที่ดีจากประธานหรือกรรมการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิตที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 23

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	การทำงานโดยมีการวางแผนงานล่วงหน้า	2.55	0.53	2.60	0.49	-0.72
2	ความรอบคอบในการทำงาน	2.43	0.49	2.46	0.56	-0.38
3	ความอดทนในการทำงาน	2.69	0.55	2.76	0.50	-0.78
4	ความสามารถในการทำงานได้รวดเร็วทันกับเวลา	2.37	0.59	2.48	0.58	-1.20
5	ความพากเพียรในการค้นคว้าเอกสารตำรา	2.71	0.45	2.60	0.55	1.24
6	การทำงานอย่างรวดเร็วคล่องแคล่วและถูกต้อง	2.36	0.59	2.36	0.56	-0.08
7	ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์	2.49	0.60	2.53	0.52	-0.45
8	การมีผู้ช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์	2.10	0.77	2.13	0.65	-0.26
9	ความคล่องตัวในการกิจของครอบครัว	2.33	0.65	2.23	0.73	0.84
10	การได้ศึกษาอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกลับเข้าไปปฏิบัติงานประจำ	2.27	0.83	2.47	0.75	-1.60

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11	เงินทุนที่ใช้ทำปริญญานิพนธ์	2.04	0.65	2.09	0.63	-0.53
12	ความจำเป็นที่ต้องทำให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	2.47	0.63	2.46	0.65	0.11

ตาราง 23 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จในเวลาต่างกัน มีค่าคะแนนที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์ มีหรือได้รับองค์ประกอบทุกรายการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แสดงในตาราง 24

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิตที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยก่อนมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	1.92	0.79	1.75	0.82	1.38
2	การที่สามารถเลือกหัวข้อที่ศึกษาได้ตรงกับความสนใจ	2.46	0.65	2.56	0.56	-1.06
3	ความรู้ในระเบียบวิธีการวิจัย	2.37	0.59	2.42	0.59	-0.50
4	ความรู้ในสถิติสำหรับการวิจัย	2.00	0.59	2.28	0.61	-2.92**
5	ความรู้ที่ได้มาจากการศึกษาวิชาเอก	2.46	0.58	0.46	0.58	-0.04
6	ความสามารถในการค้นคว้าเอกสารและตำราตามระบบของห้องสมุด	2.57	0.57	2.51	0.56	0.76
7	ความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัย	2.08	0.58	2.33	0.56	-2.74**
8	ความสามารถในการอ่านผลจากโปรแกรม	1.85	0.75	1.90	0.74	-0.40

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9	ความสามารถในการเขียนรายงาน	2.21	0.56	2.41	0.55	-2.19*
10	ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาอังกฤษ	1.92	0.62	1.84	0.72	0.73
11	ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย	2.31	0.50	2.33	0.56	-0.21

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 24 แสดงว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาที่ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จภายในเวลาต่างกัน มีความสามารถในการเขียนรายงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความรู้ในสถิติสำหรับการวิจัยและความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่มีต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

ตาราง 25 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อความสำคัญในการทำปริญญานิพนธ์เป็นรายข้อ

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1	ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์	1.71	0.73	2.01	0.65	-2.75**
2	ความชัดเจนของระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด	2.01	0.55	2.14	0.62	-1.34
3	ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่นเพื่อการเก็บข้อมูล	2.13	0.76	2.30	0.65	-1.59
4	ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้	1.20	0.47	1.39	0.66	-2.01*
5	เวลาที่หอสมุดเปิดให้ศึกษาค้นคว้า	2.28	0.64	2.34	0.67	-0.55
6	ความรวดเร็วในการออกหนังสือติดต่อกับเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย	1.95	0.73	2.09	0.66	-1.28

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	องค์ประกอบ	ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า		ผู้ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จเร็ว		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
7	การให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็วในการตรวจรูปแบบ	2.21	0.59	2.11	0.67	0.96
8	ความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น	1.62	0.64	1.93	0.72	-2.83**
9	เงินทุนสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์	1.63	0.72	0.59	0.72	0.34

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 25 แสดงว่า นิสิตมหาบัณฑิตที่ทำปริญญานิพนธ์สำเร็จภายในเวลาต่างกัน ได้รับบริการด้านความสะดวกในการใช้เครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การได้รับบริการด้านบริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องนิสิตทำปริญญานิพนธ์ และความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ

1. เพื่อจัดอันดับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

2. เปรียบเทียบองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ตามตัวแปรสถานภาพการสมรส ภารกิจการงานขณะทำปริญญานิพนธ์ ประเภทของการวิจัย และระยะเวลาที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์

3. ศึกษาองค์ประกอบทั้งสี่ด้านคือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา - ปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิต ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งส่งปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ในภาคเรียนที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2528 จำนวนทั้งสิ้น 224 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายให้ทุกคนมีโอกาสได้รับเลือกเท่า ๆ กัน จำนวน 202 คน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปทั้งหมด 202 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืน 161 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.70

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการทำปริญญานิพนธ์ สี่ด้านคือ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ด้านคุณลักษณะของนิสิต ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต และด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็นสามตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพและรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ ได้แก่ สถานภาพสมรส ประเภทของการวิจัย ภารกิจการงานขณะทำปริญญานิพนธ์ ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา และปีที่สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแสดงความคิดเห็นโดยพิจารณาว่า องค์ประกอบแต่ละรายการมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ในระดับใด และให้ระบุว่า ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำปริญญานิพนธ์นั้น มีหรือได้รับองค์ประกอบแต่ละรายการนั้น ในระดับใดโดยคิดค่าน้ำหนักจากมากไปหาน้อยเป็น 3, 2, 1 ตามลำดับ แบ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิตจำนวน 11 ข้อ ด้านคุณลักษณะของนิสิต จำนวน 12 ข้อ ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย จำนวน 9 ข้อ และด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดโดยให้ระบุปัญหาที่ผู้ตอบประสบการณ์ขณะทำปริญญานิพนธ์ และข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาแต่ละด้าน

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

2. จัดอันดับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แต่ละองค์ประกอบและเป็นรายข้อในแต่ละองค์ประกอบ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส และระยะเวลาที่ใช้ทำปริญญานิพนธ์ ทดสอบโดยใช้ ที - เทส (t - test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย และสถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนและตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Newman - Keul Method

5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเกี่ยวข้องขององค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ กับระดับที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์มีหรือได้รับองค์ประกอบเหล่านั้น โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation)

6. ตรวจสอบความมีนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบแต่ละด้านกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ โดยใช้ ที - เทส (t - test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้มีทั้งหมด 161 คน เป็นโสดร้อยละ 58 สมรสแล้วร้อยละ 42 เป็นผู้ที่ทำวิจัยเชิงพรรณนามากที่สุดคือร้อยละ 55 รองลงไปคือการวิจัยเชิงทดลองร้อยละ 37 ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่ทำปริญญานิพนธ์เพียงอย่างเดียวกับผู้ที่ทำปริญญานิพนธ์ควบคู่กับการทำงานประจำมีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 35 และร้อยละ 38 ตามลำดับ

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ รองลงไปคือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต และองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

2.1 องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่มีค่าความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์มากที่สุด คือ ประสบการณ์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองลงมาคือ การแนะนำชี้แนะที่ดีของประธานหรือกรรมการ ส่วนคุณลักษณะที่มีค่าความเกี่ยวข้องน้อยที่สุดคือ วิธีการให้คำแนะนำที่พิจารณาความสามารถของนิสิต

2.2 องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต ที่มีค่าความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์มากที่สุด คือ ความอดทนในการทำงาน รองลงมาคือ ความพากเพียรในการค้นคว้าเอกสาร ส่วนคุณลักษณะที่มีค่าความเกี่ยวข้องน้อยที่สุดคือ ความคล่องตัวในภารกิจครอบครัว

2.3 องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์มากที่สุด คือ การเลือกหัวข้อได้ตรงกับความสนใจ รองลงมาคือ ความสามารถในการค้นคว้าเอกสาร และตำราตามระบบของห้องสมุด ส่วนประสบการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องน้อยที่สุด คือความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อนศึกษาในระดับปริญญาโท

2.4 องค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยที่มีความเกี่ยวข้องกับผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์มากที่สุด คือ เวลาที่ห้องสมุดเปิดให้ศึกษาค้นคว้า รองลงมาคือ ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่นในการเก็บข้อมูล การบริการวิชาการที่มีความเกี่ยวข้องน้อยที่สุดคือ ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส ประเภทของการวิจัย และสถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ ได้ผลดังนี้คือ

3.1 สถานภาพสมรสของนิสิตขณะทำปริญญานิพนธ์ไม่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

3.2 ประเภทของการวิจัยแต่ละประเภท คือ การวิจัยเชิงพรรณนา การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ และการวิจัยเชิงทดลอง ไม่มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

3.3 สถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ไม่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าองค์ประกอบแต่ละด้านที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์กับระดับขององค์ประกอบที่ผู้ทำปริญญานิพนธ์ มีหรือได้รับ ขณะทำปริญญานิพนธ์มีดังนี้

4.1 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ซึ่งนิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

4.2 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะของนิสิตซึ่งเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของนิสิตซึ่งนิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นความรอบคอบในการทำงานและเงินทุนที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ ที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับ ประสบการณ์วิชาการของนิสิตที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์วิชาการของนิสิตซึ่งนิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อนศึกษาในระดับปริญญาโท และความสามารถในการเขียนรายงาน ที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 ความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับ การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มีความสัมพันธ์กับการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยซึ่งนิสิตบัณฑิตศึกษามีหรือได้รับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์ ที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. องค์ประกอบที่ทำให้นิสิตทำปริญญานิพนธ์สำเร็จโดยใช้เวลาต่างกัน ได้แก่

5.1 องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ทำให้นิสิตใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์ ได้แก่ การแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ

5.2 องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิตที่ศึกษา ไม่มีส่วนทำให้นิสิตใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์

5.3 องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ที่ทำให้นิสิตใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์ ได้แก่ ความรู้ด้านสถิติสำหรับการวิจัย ความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัย และความสามารถในการเขียนรายงาน

5.4 องค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่ทำให้นิสิตใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์ ได้แก่ ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์ ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้ และความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารอ้างอิงจากหน่วยงานอื่น

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า มีประเด็นที่สำคัญควรแก่การนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ประสบการณ์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้มาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมีหน้าที่การงานส่วนใหญ่เน้นหนักทางด้านการเรียนการสอนมากกว่าการวิจัย จัดได้ว่าเป็นผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยมาก่อน ทำให้นิสิตเห็นว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการควบคุมปริญญานิพนธ์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของตน เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์จะเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ของตน ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี 2523 : 201) ที่พบจากการประมาณค่าคุณภาพอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ของนิสิตที่สามารถทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จทันเวลา โดยนิสิตให้ทัศนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของตนมีความสามารถสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแนะนำที่ดีของประธานกรรมการ ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์อย่างมาก

2. ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนิสิต คือ ความอดทน ความพากเพียรในการทำงาน การทำงานโดยมีการวางแผนงานล่วงหน้า เป็นองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ อาจเป็นเพราะว่า คุณลักษณะส่วนตัวเหล่านี้เป็นส่วนที่ติดตัวมาสำหรับแต่ละบุคคล แต่องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีการต่าง ๆ เป็นส่วนที่สามารถค้นคว้าหาเพิ่มเติมได้เมื่อมีความรู้สึกสำนึกที่ดีแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ จุมพล สวัสดิยากร (จุมพล สวัสดิยากร 2520 : 238) ที่เน้นความสำคัญของคุณสมบัติของนักวิจัยในด้านความรู้ด้านเจตคติมากกว่าด้านความรู้ทางวิชาการ

3. ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ผลจากการวิจัยพบว่า สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้นิสิตบัณฑิตศึกษาทำปริญญานิพนธ์สำเร็จโดยรวดเร็วคือ การที่สามารถเลือกหัวข้อปริญญานิพนธ์ได้ตรงกับ

ความสนใจ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ส่วนใหญ่นิสิตที่มาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการทำงานและเลือกศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานประจำของตน นิสิตจึงมักจะเลือกหัวข้อปริญญานิพนธ์ตามความสนใจและความถนัดของตน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับงานประจำที่ทำอยู่และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์หรือไปปรับปรุงงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลของการวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี 2523 : 198 - 203) ที่พบว่าร้อยละ 73.43 ของกลุ่มตัวอย่างได้หัวข้อที่ทำวิทยานิพนธ์นั้นตรงกับความสนใจของตนเอง จนสามารถทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จได้ทันตามกำหนดเวลา และผลจากการวิจัยครั้งนี้ยังพบอีกด้วยว่า ผู้สำเร็จเร็วจะมีความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัย และมีความรู้ในสถิติสำหรับการวิจัยมากกว่าผู้สำเร็จช้า จึงสรุปได้ว่าผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือการวิจัย และวิธีการทางสถิติมากกว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ดีกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและวิธีการทางสถิติมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้วิจัย การวางแผนการที่ไม่สอดคล้องกับทฤษฎีและวิธีการทางสถิติอาจทำให้ไม่สามารถสรุปผลการวิจัยได้ จิรานรณ์ บุญส่ง (จิรานรณ์ บุญส่ง 2522 : 1)

ในการทำปริญญานิพนธ์เมื่อได้หัวข้อการวิจัย และดำเนินการวิจัยจนสามารถได้ผลการวิจัยออกมาแล้ว ส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำวิจัยคือ การเขียนรายงานการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์วิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ประการสำคัญคือ ความสามารถในการเขียนรายงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภา ศรีไพโรจน์ (นิภา ศรีไพโรจน์ 2524 : 10) ซึ่งพบว่านักวิจัยจำเป็นต้องเรียนรู้เทคนิค และวิธีการเขียนรายงานการวิจัย เพราะการเขียนรายงานการวิจัยเป็นการนำเสนอผลการวิจัยให้ผู้อื่นได้ทราบได้เข้าใจและได้ความรู้ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นอย่างละเอียดและชัดเจน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ แต่นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความสามารถในการเขียนรายงานอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ จึงทำให้การทำปริญญานิพนธ์สำเร็จช้า

4. ด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า การบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้นิสิตบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์เป็นประการสำคัญคือ เวลาที่ห้องสมุดเปิดบริการให้ศึกษาค้นคว้าตั้งแต่ วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 8.30 - 19.45 น. และ

วันเสาร์ 8.30 - 15.00 น. การที่หอสมุดเปิดบริการนอกเวลาราชการทำให้นิสิตสามารถมาศึกษาค้นคว้าในเวลาดังกล่าวได้ จึงก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา และผลการวิจัยพบว่า ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ แต่ในส่วนที่นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ใช้บริการด้านนี้จากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ทำให้ไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ อาจเป็นเพราะสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษามีหลายสาขาวิชา และเป็นวิชาที่ต้องใช้ความรู้และทฤษฎีใหม่ ๆ อยู่เสมอ ห้องสมุดอาจจัดหาหนังสือสนองความต้องการไม่ทัน ทำให้หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุดหรือหนังสือที่ต้องการมีผู้อื่นยืมไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นวลลออ ไชยมงคล (นวลลออ ไชยมงคล 2522 : 96) ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นิสิตบัณฑิตศึกษาได้รับการบริการวิชาการด้านนี้น้อยที่สุด ทำให้ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ในระดับต่ำ หากมีการบริการเพิ่มขึ้นอาจจะทำให้นิสิตทำปริญญานิพนธ์สำเร็จโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ พบว่า คุณลักษณะเกี่ยวกับประสบการณ์ของอาจารย์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจึงควรกำหนดคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ โดยพิจารณาจากประสบการณ์ในการทำวิจัย และการควบคุมปริญญานิพนธ์ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการอนุมัติแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และมหาวิทยาลัยควรจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและสถิติ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่คณาจารย์ผู้สอน และผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพของคณาจารย์บัณฑิตศึกษา

2. ด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิตบัณฑิตศึกษา จากการศึกษาพบว่า ความรู้ในสถิติสำหรับการวิจัย และความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัยของนิสิตบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ เพื่อเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัยควรจัดศูนย์ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและสถิติ เพื่อบริการนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีปัญหาเกิดขึ้นในขณะทำปริญญานิพนธ์ ถือว่าเป็นแหล่งรองจากอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

3. จากการศึกษา พบว่า ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดเกี่ยวกับเรื่องที่ทำปริญญานิพนธ์ที่ต้องการศึกษาค้นคว้ามีจำนวนไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ควรจัดหาหนังสือเพิ่มเติม และหอสมุดควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบต่าง ๆ ในการยืมให้รัดกุมยิ่งขึ้นโดยเฉพาะระเบียบการให้ยืมหนังสือสำหรับอาจารย์และนิสิต ควรมีการกำหนดจำนวนเล่มและระยะเวลาของการยืมอย่างจริงจังเพื่อป้องกันการสูญหายและใช้หมุนเวียนได้อย่างทั่วถึงทุกคน

4. ในปัจจุบันนี้การบริการเครื่องคำนวณกลที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่นิสิตบัณฑิตศึกษา มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ มหาวิทยาลัยควรติดต่อประสานงานกับภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมให้มีการบริการด้านเครื่องคำนวณกลแก่นิสิตบัณฑิตศึกษา และคณาจารย์ที่ทำวิจัย ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยควรประชาสัมพันธ์การบริการด้านนี้ให้นิสิตทราบและได้มาใช้บริการด้านนี้

5. จากการศึกษา พบว่า ความสามารถในการเขียนรายงานของนิสิตบัณฑิตศึกษายู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการสอบวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับการเขียนและการใช้ภาษา เพื่อคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับบริญญาโท ที่มีความพร้อมสอดคล้องกับหลักสูตรที่มีการทำปริญญานิพนธ์ และมหาวิทยาลัยควรระบุวิชาเกี่ยวกับการเขียนการใช้ภาษาไทยเป็นวิชา non - credit ในหลักสูตร หรือแทรกความรู้ด้านการเขียนรายงานในวิชาต่าง ๆ เช่น ระเบียบการวิจัย เป็นต้น

<u>ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป</u>

1. ควรมีการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษาระหว่างมหาบัณฑิต กับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงสูงจากนิสิตบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ผู้ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์นำมาเปรียบเทียบกัน

2. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกวิทยาเขตที่มีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหรือเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ให้ได้ค่าความเชื่อมั่นสูง

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบในตัวแปรต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการศึกษาครั้งนี้ เช่น สาขาวิชาเอก ประสบการณ์การทำงาน เป็นต้น เพื่อนำมาเปรียบเทียบเพื่อวิเคราะห์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

4. ควรศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ โดยศึกษาจากกลุ่มคุษฎีบัณฑิต และมหาบัณฑิต อย่างน้อย 5 รุ่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ให้เกิดความเชื่อมั่นสูงสุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จิราภรณ์ บุญส่ง การทดสอบสมมติฐานในการวิจัยเบื้องต้น สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 169 หน้า

จินตนา มาพวง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, หน้า 50 - 60 อัดสำเนา

จุมพล สวัสดิยากร หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ 2520, หน้า 238 - 240

ดวงเนตร รัตนเสนีย์ ปัญหาการบริหารงานห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 127 หน้า อัดสำเนา

ทบวงมหาวิทยาลัย แผนพัฒนาการการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 ทบวงมหาวิทยาลัย 2529, หน้า 5

ทินกร นครศรี รายละเอียดของมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2522 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กันยายน 2523, 24 หน้า

นงลักษณ์ วิรัชชัย "หน้าที่และบทบาทของอาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาและปัญหาที่พบในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิต" เอกสารประกอบการประชุมประสานงานในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ในวันที่ 7 - 9 ธันวาคม 2530, 8 หน้า

นันทนา รัตนอาภา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, อัดสำเนา

นิภา ศรีไพโรจน์ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสถิติเพื่อการวิจัย ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2524, 246 หน้า

พจน์ สะเพียรชัย "การวิจัยการศึกษาในประเทศไทย" อนุสารเพื่อการศึกษา 7 : 120 - 159 มกราคม 2520

เพ็ญศิริ ด่านชนะ การประเมินโครงการให้ทุนอุดหนุนการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, อัดสำเนา

ไพบูลย์ เทวรักษ์ และศิริวรรณ อัศวกุล "ความสำเร็จและความคาดหวังภายใต้เงื่อนไขสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน" วารสารครุศาสตร์ 13 : 46 - 54 ตุลาคม - ธันวาคม 2527

ไพลิน ไชยเสนาะ "ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยวิชาการศึกษาในประเทศไทย ระหว่างปีการศึกษา 2510 - 2515" วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 141 หน้า อัดสำเนา

ยุทธ ศักดิ์เดชยนต์ "ระเบียบวิธีวิจัย" เอกสารการอบรมนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 5 สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2523, หน้า 1 - 65

ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่องชี้แจงลำดับขั้นตอนการเสนอปริญญานิพนธ์ของนิสิตระดับมหาบัณฑิต ลงวันที่ 12 เมษายน 2521, 2 หน้า

_____ แนวปฏิบัติทั่วไปสำหรับการทำปริญญานิพนธ์ รุ่งเรืองธรรม 2525, 12 หน้า

_____ คู่มือการเขียนรายงานภาคนิพนธ์และปริญญานิพนธ์ ไพศาลศิลป์การพิมพ์ 2527, 138 หน้า

_____ "ระเบียบวิธีการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาโท" ใน รายงานสัมมนาทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต 2528, 52 หน้า

_____ หลักสูตรขั้นบัณฑิตศึกษา ศรีอนันต์ 2529, 441 หน้า

_____ คู่มือและตารางสอนระดับบัณฑิตศึกษา อักษรไทย 2530, 112 หน้า

_____ "การพิจารณาเค้าโครงละเอียดและการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์" จากเอกสารโครงการประชุมปฏิบัติการ 23 - 24 มิถุนายน 2530, 3 หน้า

_____ "ปัญหาในการทำวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา" เอกสารประกอบการประชุมประสานงานในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา ในวันที่ 7 - 9 ธันวาคม 2530, 4 หน้า

_____ ข้อสังเกตและพึงระมัดระวังเกี่ยวกับการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ม.ป.ป., 4 หน้า

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ "การเปรียบเทียบลักษณะและระดับปัญหาของบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ที่ศึกษาด้วยวิธีต่างกัน" เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, หน้า 137

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี "การทำวิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิตสภาพปัจจุบัน" เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, หน้า 193 - 215

โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ การวิจัยและบรรณานุกรม กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2518, 188 หน้า

เสริมศรี เจริญผล การวิจัยและบรรณานุกรม กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2518, 188 หน้า

อนันต์ ศรีโสภา หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่สาม วัฒนาพานิช 2527, 430 หน้า

อุทุมพร ทองอุทัย การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมศาสตร์ โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล 2523, 448 หน้า

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. Mc.Graw-Hill, Inc., 1971. 492 p.

Winer, B.J. Statislical Principle in Experimental Design. New York, Mc.Graw-Hill 1971, 672 p.

Nunnally, Junn C. Psychometric Theory. New York : Mc Graw-Hill, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 เมษายน 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยข้าพเจ้า นางกริสนา นกสกุล นักวิชาการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา ขณะนี้กำลังทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยคาดหวังว่าจะนำผลการวิจัยเสนอเป็นแนวทางให้นิสิตบัณฑิตศึกษาได้พัฒนางานการทำปริญญานิพนธ์ ทั้งเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่รับผิดชอบปรับปรุงงานบริการให้ตรงกับความต้องการของนิสิตผู้ทำปริญญานิพนธ์โดยส่วนรวม

จึงขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามตามที่ได้แนบมาด้วยนี้ หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ของแสดงความนับถือ

กริสนา นกสกุล

(นางกริสนา นกสกุล)
นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจง

ผลการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำไปเป็นแนวทางให้นิสิตบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยได้พัฒนาการวางแผนการทำปริญญานิพนธ์ และปรับปรุงหน่วยงาน เพื่อให้บริการได้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

แบบสอบถามนี้มี 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นการถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพและรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ขณะทำปริญญานิพนธ์

ตอนที่ 2 เป็นการถามเกี่ยวกับความคิดเห็นว่า องค์ประกอบแต่ละรายการมีความเกี่ยวข้องต่อผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์มากน้อยเพียงใดในแต่ละด้าน พร้อมกับระบุว่าขณะท่านทำปริญญานิพนธ์ท่านมีหรือได้รับองค์ประกอบเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นโดยอิสระเกี่ยวกับปัญหาที่ประสบขณะทำปริญญานิพนธ์และข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาในองค์ประกอบแต่ละด้าน

ตอนที่ 1

โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน ( ) และเติมความในช่องว่าง

ข้อ 1 สถานภาพสมรส

( ) โสด ( ) สมรส

ข้อ 2 ประเภทของการวิจัยที่ท่านทำปริญญานิพนธ์

( ) การวิจัยเชิงทดลอง ( ) การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

( ) การวิจัยเชิงพรรณนา ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ข้อ 3 ภารกิจการงานอื่นที่ท่านต้องปฏิบัติในขณะทำปริญญานิพนธ์

( ) ปฏิบัติราชการประจำ ( ) ปฏิบัติภาระอื่นที่ต้องทำ (หารายได้พิเศษ)

( ) ภารกิจครอบครัว ( ) ทำปริญญานิพนธ์

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ข้อ 4 ท่านใช้ระยะเวลาเท่าไรในการทำปริญญานิพนธ์ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การเตรียมและเสนอเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์.....เดือน
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....เดือน
3. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล.....เดือน
4. การเขียนรายงาน.....เดือน

ข้อ 5 ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา.....

ข้อ 6 วัน เวลาที่สำเร็จการศึกษา เดือน.....ปี.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่ารายการแต่ละรายการขององค์ประกอบมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ มาก ปานกลาง น้อย และระบุว่าขณะท่านทำปริญญานิพนธ์ท่านมีหรือได้รับองค์ประกอบเหล่านั้น มาก ปานกลาง หรือน้อย โดยกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทับตัวเลขที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการองค์ประกอบ	มีความเกี่ยวข้องต่อผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของท่าน			ผู้ทำปริญญานิพนธ์มี/ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต						
1. ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยก่อนมาศึกษาในระดับปริญญาโท	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
2. การที่สามารถเลือกหัวข้อที่ศึกษาได้ตรงกับความสนใจ	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
3. ความรู้ในระเบียบวิธีการวิจัย	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
4. ความรู้ในสถิติสำหรับการวิจัย	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
5. ความรู้ที่ได้มาจากการศึกษาวิชาเอก	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
6. ความสามารถในการค้นคว้าเอกสารและตำราตามระบบของห้องสมุด	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
7. ความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัย	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)

รายการองค์ประกอบ	มีความเกี่ยวข้องต่อผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของท่าน			ผู้ทำปริญญานิพนธ์มี/ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
8. ความสามารถในการอ่านผลจากโปรแกรม	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
9. ความสามารถในการเขียนรายงาน	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
10. ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาอังกฤษ	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
11. ความรู้ในด้านหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
<u>องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต</u>						
1. การทำงานโดยมีการวางแผนงานล่วงหน้า	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
2. ความรอบคอบในการทำงาน	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
3. การอดทนในการทำงาน	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
4. ความสามารถในการทำงานได้รวดเร็วทันกับเวลา	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
5. ความพากเพียรในการค้นคว้าเอกสารตำรา	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
6. การทำงานอย่างรวดเร็วคล่องแคล่วและถูกต้อง	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
7. ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
8. การมีผู้ช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)

รายการองค์ประกอบ	มีความเกี่ยวข้องต่อผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของท่าน			ผู้ทำปริญญานิพนธ์มี/ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
9. ความคล่องตัวในภารกิจของครอบครัว	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
10. การได้ศึกษาอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกลับเข้าไปปฏิบัติงานประจำ	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
11. เงินทุนที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
12. ความจำเป็นที่ต้องทำให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
<u>องค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย</u>						
1. ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
2. ความชัดเจนของระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนด	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
3. ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่นเพื่อการเก็บข้อมูล	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
4. ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณที่มหาวิทยาลัยจัดให้	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
5. เวลาที่ห้องสมุดเปิดให้ศึกษาค้นคว้า	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
6. ความรวดเร็วในการออกหนังสือติดต่อของเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
7. การให้บริการที่ถูกต้องและรวดเร็วในการตรวจรูปแบบ	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)

รายการองค์ประกอบ	มีความเกี่ยวข้องต่อผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของท่าน			ผู้ทำปริญญานิพนธ์มี/ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
8. ความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารเพื่ออ้างอิงจากหน่วยงานอื่น	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
9. เงินทุนสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)

คำชี้แจง ในช่องด้านขวา ช่อง "ผู้ทำปริญญานิพนธ์" ถ้าท่านมี/ได้รับผลกระทบ ที่เป็นประโยชน์ต่อตัวท่าน ให้ทำเครื่องหมาย √ ในช่องมาก แต่ถ้าลักษณะตามข้อความนั้น ท่านได้รับหรือมีประโยชน์ต่อท่านน้อย ให้ทำเครื่องหมาย √ ในช่องน้อย

รายการองค์ประกอบ	มีความเกี่ยวข้องต่อผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของท่าน			ผู้ทำปริญญานิพนธ์มี/ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์						
1. เวลาที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิต	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
2. การแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
3. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประธานกับกรรมการ	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)

รายการองค์ประกอบ	มีความเกี่ยวข้องต่อผลสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของท่าน			ผู้ทำปริญญานิพนธ์มี/ได้รับ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
4. ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
5. ความรู้ของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำการวิจัย	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
6. วิธีการให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พิจารณาตามความสามารถของนิสิต	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
7. การตรงต่อเวลาในการนัดหมายของอาจารย์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
8. ประสบการณ์ของอาจารย์ในการควบคุมปริญญานิพนธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
9. ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิต	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
10. การยอมรับทางวิชาการของประธานกรรมการที่มีต่อบุคคลอื่น	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)
11. การให้กำลังใจของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์	(3)	(2)	(1)	(3)	(2)	(1)

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาของท่านขณะทำปริญญานิพนธ์ (เลือกตอบเฉพาะข้อที่ท่านประสบปัญหา)

1. องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต

   ปัญหา .....

   .....

   วิธีแก้ปัญหา .....

   .....

2. องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

   ปัญหา .....

   .....

   วิธีแก้ปัญหา .....

   .....

3. องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต

   ปัญหา .....

   .....

   วิธีแก้ปัญหา .....

   .....

4. องค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

   ปัญหา .....

   .....

   วิธีแก้ปัญหา .....

   .....

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ค

รายละเอียดเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

เรื่อง ชี้แจงลำดับขั้นตอนการเสนอปริญญานิพนธ์ของนิสิตระดับมหาบัณฑิต

.....

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และมิได้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเสนอเรื่องปริญญานิพนธ์ คณะกรรมการผู้ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์และเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ของนิสิตระดับมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยขอชี้แจงลำดับขั้นตอนเกี่ยวกับการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. เมื่อนิสิตพร้อมที่จะทำปริญญานิพนธ์ให้คิดชื่อเรื่องและหัวข้อ พร้อมทั้งปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชา เกี่ยวกับตัวบุคคลที่จะยินดีรับเป็นประธานและกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ให้นิสิต (ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ประธาน 1 คน กรรมการ 1 คน รวมเป็น 2 คน) แล้วติดต่อปรึกษางานกับอาจารย์ดังกล่าวเป็นการภายใน

2. เมื่อนิสิตดำเนินงานมาได้พอประมาณ และคณะอาจารย์ตามข้อ 1 เห็นควรให้นิสิตทำเค้าโครงของปริญญานิพนธ์ และเสนอเป็นทางการต่อเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ประจำคณะ ตามแบบของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นการขอเสนอเพื่อพิจารณาชื่อเรื่อง คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์และเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ในคราวเดียวกัน

3. **คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ประจำคณะ ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยประจำทุกปีการศึกษา มีหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของชื่อเรื่อง ความเหมาะสม** ของคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ตามเสนอและพิจารณาคุณภาพทางวิชาการของเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ตามนโยบายและมาตรฐานของมหาวิทยาลัย

4. คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ประจำคณะ จะนำผลของการพิจารณาตามระบุในข้อ 3 เสนอให้บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติเป็นขั้นสุดท้าย หากพิจารณาแล้วไม่มีข้อท้วงติงใด ๆ บัณฑิตวิทยาลัยจึงจะอนุมัติและประกาศให้นิสิตดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่องนั้น ๆ ต่อไปได้

5. ในกรณีที่บัณฑิตวิทยาลัย มีข้อท้วงติงหรือเสนอแนะให้แก้ไขอย่างไรจะแจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ประจำคณะ และนิสิตทราบในกรณีที่เป็นการแก้ไขที่สำคัญ นิสิตจะต้องนำเรื่องเสนอให้อาจารย์ผู้เป็นที่ปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์และคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ประจำคณะพิจารณาใหม่แล้วเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยตามขั้นตอน

6. หากมีการขออนุมัติอาจารย์พิเศษจากภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นประธาน หรือกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ให้คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ประจำคณะรับเสนอเรื่องต่อบัณฑิตวิทยาลัย หลังจากที่ได้ทำหน้าที่ตามขั้นตอนดังระบุในข้อ 3 แล้ว เพื่อดำเนินการต่อไป

7. เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติชื่อเรื่อง คณะกรรมการผู้ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์และเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ตามขั้นตอนในข้อ 4 หรือข้อ 5 แล้วหากมีความจำเป็นใด ๆ ที่นิสิตจะต้องขอเปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้รับอนุมัติแล้วให้เสนอ โดยได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ของนิสิต เพื่อขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

อนึ่ง นอกจากจะต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการเสนอเรื่องเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ดังกล่าวแล้วนิสิตพึงระมัดระวังในการที่จะต้องทำงานกับอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ผู้ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์อย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน โดยไม่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องปริญญานิพนธ์ไปโดยพลการอันอาจทำให้เสียประโยชน์แก่ตัวนิสิตเองได้ และขอให้ศึกษา "ระเบียบวิธีการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต" ซึ่งได้ติดประกาศไว้ให้ทราบโดยทั่วกันแล้วอย่างละเอียดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

จึงขอแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน และยึดเป็นแนวปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 12 เมษายน 2521

(ลงนาม) กานดา ณ ถลาง

(ศาสตราจารย์กานดา ณ ถลาง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ระเบียบวิธีการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาโท

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

---

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท

1.1 Empirical research หมายถึงการหาความจริงจากข้อมูลธรรมชาติด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ก. การเก็บข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน

ข. การประมาณค่า Parameter โดยการวัดอย่างเหมาะสม เช่น หาค่าเฉลี่ย หาค่าความเบี่ยงเบนหรือค่าสหสัมพันธ์

แขนงวิชาที่จะทำการวิจัยประเภท 1 ได้นั้น ได้แก่ แขนงวิชาทางวิทยาศาสตร์ทางกายภาพ วิทยาศาสตร์ทางสังคม วิทยาศาสตร์ทางพฤติกรรม การวิจัยทางการศึกษา และอื่น ๆ

1.2 Nonempirical research หมายถึงการวิจัยที่มิได้ข้อมูลมาจากการวัดลักษณะของปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ แต่เป็นการค้นคว้าจากบทความหรือตำราต่าง ๆ ที่แสดงข้อคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และผู้ค้นคว้ามิได้ใช้วิธีการทางสถิติมาวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเหล่านั้น

แขนงวิชาที่ทำการวิจัยประเภท 2 ได้นั้น ได้แก่ วิชาประวัติศาสตร์ ปรัชญา ศาสนา โบราณคดี บรรณารักษศาสตร์ และอื่น ๆ

อนึ่ง วิชาบางแขนงอาจทำการวิจัยประเภทใดประเภทหนึ่งที่กล่าวมานี้ก็ได้ เช่น วิชาภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และอื่น ๆ

2. แนวการพิจารณาโครงการวิจัยประเภท Empirical Research

การพิจารณาโครงการวิจัยควรทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (มี 8 ขั้นตอน)

2.1 พิจารณาการซ้ำซ้อนของงานวิจัย ขอให้คณะกรรมการถือหลักว่า การทำปริญญานิพนธ์เป็นการฝึกนิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำการวิจัย พร้อมทั้งเรียนรู้วิธีการวิจัยด้วยตนเอง ภายใต้การแนะนำของประธานและกรรมการปริญญานิพนธ์ ฉะนั้นปริญญานิพนธ์ของนิสิตจะต้อง

มีความเป็นนวภาพ (Originality) ให้มากที่สุด ฉะนั้นโครงการวิจัยของนิสิตหลายคนที่ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าเหมือนกันทุกประการโดยเปลี่ยนเพียงประชากรหรือแหล่งเก็บข้อมูล โดยไม่มีเหตุผลทางวิชาการอย่างพอเพียง จึงเป็นการซ้ำซ้อนได้

คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของแต่ละคณะควรต้องรับผิดชอบในเรื่องนี้อย่างเต็มที่ เพราะเป็นผู้ที่รู้ดีกว่าในแขนงวิชาของแต่ละวิชามีผู้ทำการวิจัยในเรื่องใดลักษณะใดไว้บ้างแล้ว

2.2 พิจารณาคุณค่าของปริญญานิพนธ์ การทำปริญญานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของผู้ทำปริญญานิพนธ์เอง ฉะนั้นจุดที่สำคัญที่สุดที่จะต้องพิจารณาก็คือ โครงการปริญญานิพนธ์ที่นิสิตเสนอขออนุมัตินั้น จะเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้นิสิตได้ใช้ความสามารถของตนในวิชาเอก และให้นิสิตได้ค้นคว้าหาความจริงด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นความรู้และวิธีการที่ก้าวหน้าในปัจจุบัน ดังนั้น โครงการปริญญานิพนธ์ จึงต้องมีคุณค่าทางวิชาการเสมอ กล่าวคือ ความมุ่งหมายของการวิจัยหรือสมมติฐานที่จะใช้นั้นมีทฤษฎีหรือหลักฐานการวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เป็นรากฐานอย่างพอเพียง

นอกจากนี้ยังจะต้องพิจารณาประโยชน์และโทษของการวิจัยนั้น ที่จะเกิดต่อสังคม อีกทั้งการวิจัยนั้นจะต้องไม่ขัดต่อสวัสดิภาพของผู้ถูกวิจัยด้วย

2.3 พิจารณาจุดมุ่งหมายของปริญญานิพนธ์และสมมติฐาน ว่ามีความเหมาะสมกระจ่างชัดหรือไม่สอดคล้องกันเพียงใด และมีทางที่จะหาคำตอบหรือหาข้อมูลได้หรือไม่

2.4 กลุ่มตัวอย่าง ควรพิจารณาตามหัวข้อต่อไปนี้

ก. นิยามของประชากรที่ต้องการศึกษา

ข. วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร เป็นวิธีที่ถูกต้องหรือไม่ ในกรณีที่งานวิจัยนั้นเป็นการสำรวจ (Survey) หรือการศึกษาภาคสนาม (Field study) แต่ถ้าเป็นการทดลอง (Experiment) จะต้องใช้วิธีการสุ่มคละ (Randomization) นั้น ผู้ถูกทดลองเข้ากลุ่มทดลองต่าง ๆ อย่างถูกต้องหรือไม่

2.5 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล พิจารณาเครื่องมือที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยวิธีใด เช่น การหาความเชื่อมั่น หรือหาความเที่ยงตรง เป็นต้น

2.6 การทดสอบสมมติฐาน หรือการวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์โดยเทคนิค หรือใช้ design อะไร (โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยเชิงทดลองให้ระบุวิธีการควบคุมตัวแปรเกิน) สมมติฐานแต่ละข้อ จะทดสอบได้โดยวิธีใด

2.7 พิจารณาและ/หรือแก้ไขชื่อปริญญานิพนธ์ให้เหมาะสม

2.8 พิจารณาว่า โครงการวิจัยของนิสิตควรนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย หรือควรจะมีการแก้ไขข้อบกพร่อง จนกระทั่งคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของแต่ละคณะเห็นสมควรนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการวิจัยนั้น

3. แนวการพิจารณาโครงการวิจัยประเภท Nonempirical

ดังได้กล่าวแล้ว งานวิจัยประเภทนี้หนักไปในเรื่องการอ่านค้นคว้าเอกสารและหลักฐานทางวิชาการในเรื่องนั้น ๆ แล้วนำข้อคิดเห็นมาวิเคราะห์ สรุป อภิปราย ตามกระบวนลักษณะทางวิชาการของแขนงวิชานั้น ๆ วิจัยประเภทนี้จะมีสมมติฐานหรือไม่มีก็สุดแล้วแต่ความมุ่งหมายของการวิจัย และลักษณะของแขนงวิชา หรือลักษณะของเรื่องที่จะวิจัยโดยเฉพาะ หากมีสมมติฐานคณะกรรมการก็ควรพิจารณาตามขั้นตอน ข้อ 2.3 และ 2.6

แนวการพิจารณาโครงการวิจัยประเภทนี้อาจใช้แนวทางของประเภทแรกที่ระบุไว้เป็นเครื่องช่วยได้ ยกเว้นบางข้อ เช่น ข้อ 2.4 เรื่องกลุ่มตัวอย่างซึ่งอาจจะไม่มี ทั้งนี้มีข้อที่ควรพิจารณาเพิ่มเติม คือ

3.1 ปริมาณของเรื่องที่จะศึกษาวิเคราะห์โดยตรง (เช่น วรรณกรรม หรือวรรณคดีต่าง ๆ) หรือเอกสารเกี่ยวข้องที่ต้องอ่านค้นคว้า ศึกษา มีมากพอ เป็นสาระเชื่อถืออ้างอิงได้

3.2 การศึกษาซึ่งเป็นเพียงการรวบรวม (Compilation) เช่น การทำดรรชนีหรือการจัดแยกประเภท (Classification) แม้จะมีปริมาณงานมากมาย แต่ไม่มีการวิเคราะห์สรุปผลตามหลักวิชาการ หรือหลักการวิจัย ไม่ถือเป็นการวิจัยที่จะรับเป็นปริญญานิพนธ์ในขั้นนี้ได้ เช่น เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ โดยไม่มีการทดลองใช้ และประเมินค่าของเครื่องมือนั้นก็ไม่ถือว่าเป็นงานวิจัย เพราะไม่ครบขั้นตอนของการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ ต้องมุ่งไปยังข้อมูลเบื้องต้น (Primary sources) เพียงพอ ถ้าจะต้องพึ่งข้อมูลขั้นรอง (Secondary sources) อย่างหนักหน่วงต้องมีเหตุผลสนับสนุนอย่างยิ่งว่าเหตุใดจึงต้องเป็นเช่นนั้น

4. ข้อควรปฏิบัติของอาจารย์ในคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียด

4.1 อาจารย์ผู้เป็นประธานหรือกรรมการของปริญญานิพนธ์นั้น ๆ จะเข้าหรือไม่เข้าในที่ประชุมก็ได้ และถ้าเข้าควรให้กรรมการอื่นผู้มิใช่ประธานหรือกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์เป็นผู้ซักถามนิสิต (ในบางกรณีประธานหรือกรรมการควบคุมฯ อาจเป็นกรรมการหรือประธานอยู่ในคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดด้วย) อย่างเต็มที่ เพื่อให้นิสิตแสดงความสามารถรอบรู้ในงานของตนเป็นที่พอใจของกรรมการ ทั้งนี้ถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการเค้าโครงละเอียดที่จะพิจารณาโครงการของปริญญานิพนธ์นั้น ๆ จนถึงมาตรฐานที่พอใจหรือกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ในการมาเข้าประชุม อาจมาเพื่อฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และช่วยชี้แจงบ้างในกรณีที่ประชุมต้องการ แต่มิใช่มาเพื่อปกป้องนิสิตไม่ว่าโดยทางใด ควรถือว่าเป็นงานและหน้าที่ของนิสิตที่จะต้องแจ่มแจ้งและสามารถอธิบายข้อข้องใจใด ๆ เกี่ยวกับงานของตนเองได้

4.2 ในกรณีนำเสนอเค้าโครงละเอียดฯ ให้คณะกรรมการพิจารณา ยังไม่สามารถอธิบายวิธีได้แจ่มชัด หรือแสดงว่ายังไม่เข้าใจในเรื่องที่จะทำอย่างถ่องแท้ หรือแสดงถึงความไม่พร้อม คณะกรรมการฯ จะให้กลับไปเตรียมแล้ว เพื่อนำมาเสนอต่อคณะกรรมการฯ ใหม่

4.3 คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดฯ ควรนัดประชุมพิจารณาเค้าโครงปริญญานิพนธ์ที่นิสิตเสนอไว้โดยรีบด่วนตามลำดับก่อนหลังและความจำเป็นให้หมดไปไม่คั่งค้าง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของนิสิตจะได้ดำเนินการต่อไปตามขั้นตอน โดยเฉพาะระยะที่นิสิตจะขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยต่าง ๆ และในระยะจะปิดภาคเรียน อาจจะต้องประชุมพิเศษให้เรื่องได้รับการพิจารณาหมดไปเพราะอาจกระทบกระเทือนถึงการรับทุน หรือการไม่สำเร็จการศึกษาของนิสิตได้

5. ข้อควรปฏิบัติสำหรับประธาน และกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ของนิสิตดังนี้

5.1 กวดขันในเรื่องการซ้ำซ้อนของงานซึ่งจะทำได้ในขั้นที่ให้นิสิตไปอ่านเอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.2 ตรวจแก้เค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ของนิสิตในความควบคุมอย่างละเอียดถี่ถ้วนที่จะให้นิสิตพิมพ์เค้าโครงละเอียดฯ เพื่อจะนำเสนอคณะกรรมการ

5.3 กวดขันคุณภาพการพิมพ์และความถูกต้องแบบที่กำหนด รวมทั้งการใช้ภาษาการเขียนบรรณานุกรม ฯลฯ ในการเขียนเค้าโครงละเอียดของนิสิตด้วย

5.4 ควบคุมติดตามผลการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านการอนุมัติเค้าโครงฯ จากคณะกรรมการให้เป็นไปตามข้อแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงตามมติของคณะกรรมการฯ

6. ข้อควรปฏิบัติสำหรับนิสิตปริญญาโท

6.1 ผู้ทำวิจัยแบบที่ 1 ไม่เริ่มดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล) ก่อนที่เค้าโครงละเอียดฯ จะได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

6.2 เค้าโครงละเอียดฯ ที่จะนำเสนอ ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ พร้อมทั้งแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามคำเสนอแนะของกรรมการให้เรียบร้อยก่อน

6.3 ในการเสนอเค้าโครงละเอียดต่อคณะกรรมการฯ ให้เสนอรายละเอียดตามแบบฟอร์มของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งรับได้จากเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของแต่ละคณะแล้วยื่นต่อเลขานุการฯ นั้น

ข้อสังเกตและพึงระมัดระวังเกี่ยวกับการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

ของ

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

จากการพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์นิสิตบัณฑิตศึกษา ในสาขาและวิชาเอกต่าง ๆ เพื่ออนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ หรือเพื่อพิจารณาให้ได้รับทุนส่งเสริมการวิจัยนั้น คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ได้พบข้ออันพึงสังเกตและควรแก่การระมัดระวังในการควบคุมและการบริหารการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งเห็นควรประมวลมาไว้เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในด้านมาตรฐานทางวิชาการแก่อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทุกคน ดังรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การบริหารปริญญานิพนธ์

1.1 ประธานคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ควรจะต้องเป็นอาจารย์ในสาขาวิจัยที่นิสิตเรียนเป็นวิชาเอก (อาจยกเว้นในกรณีที่เป็นผู้มีชื่อเสียงและมีความเป็นเอกเป็นที่ยกย่องกันในหลาย ๆ สาขาวิชา ซึ่งจะมีได้น้อยมาก) ปกติภาควิชาจะถือเป็นความรับผิดชอบและเป็นภารธุระทางด้านวิชาการอันมิควรจะให้ผู้อื่นใดนอกเหนือจากผู้อยู่ในสาขาวิชานั้น ๆ มาเป็นประธานในการทำปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิตวิชาเอกของตน ข้อตกลงนี้ถือเป็นแนวปฏิบัติกันมา ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ และเป็นข้อที่เรียกร้องจากภาควิชาเอง ซึ่งก็ควรที่จะเป็นเช่นนั้น

1.2 เค้าโครงของปริญญานิพนธ์ ที่ทำนอกขอบข่ายวิชาเอกของนิสิต ไม่ควรจะได้รับอนุมัติให้ผ่าน เพราะการทำปริญญานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาให้ครบตามหลักสูตรของวิชานั้น ๆ จึงควรจะมีวงของการศึกษาค้นคว้าอันเห็นได้ชัดแจ้งพอสมควรว่าเป็นเรื่องของหลักสูตรและธรรมชาติของวิชาเอกนั้น ๆ กอปรทั้งเป็นผลของการประมวลความรู้ความคิดอันได้สั่งสมมาอย่างดีแล้ว ในครรลองของวิชาการตามหลักสูตรนั้นของมหาวิทยาลัย

1.3 การทำปริญญานิพนธ์เป็นโครงการมีนิสิตทำมากกว่า 1 คนนั้น ได้เคยเป็นที่ตกลงกันแล้วว่าต้องมีคุณภาพทางวิชาการพอที่จะทำเช่นนั้น และต้องไม่เป็นการทำที่เหมือนกันทุกประการผิดแผกแต่กลุ่มตัวอย่างเท่านั้น โดยมีความซ้ำซ้อนอยู่โดยตลอด ซึ่งไม่เข้าลักษณะของงานปริญญานิพนธ์อันต้องการ

1.4 ควรเป็นที่ตระหนักว่า งานวิจัยที่อยู่ในรูปของปริญญานิพนธ์ทั้งหลายนั้น ก็เป็นกระบวนการและผลงานของการศึกษาค้นคว้าในเวลาหนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องหนึ่ง ด้วยวิธีการหนึ่ง ภายใต้ข้อตกลงหรือความเข้าใจ หรือการตีความในกฎเกณฑ์ข้อบังคับของการทำปริญญานิพนธ์ในระยะหนึ่ง ของสถาบันหนึ่ง ดังนั้นย่อมไม่ใช่ความจริงอันถาวร และย่อมอาจมีข้อผิดพลาดแม้ในเรื่องระเบียบวิธีหรือรูปแบบ การที่จะไปยึดถือหรือเลียนแบบปริญญานิพนธ์ที่เสร็จแล้ว มีอ้างอิงอยู่ในหอสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยอ้างเป็นบทัสถานทุกกระเบียดนิ้ว ย่อมไม่ใช่สิ่งฉลาดที่ควรทำ ดังนั้นควรระมัดระวังให้นิสิตใช้วิจารณญาณที่จะตามอย่าง โดยเฉพาะในเรื่องเช่น รูปแบบการวิจัย การใช้สูตรทางสถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ไปวิเคราะห์รายข้อจากแบบวัดซึ่งควรใช้คะแนนรวมซึ่งผิดและไม่ควรเอาอย่าง เป็นต้น

2. การตั้งสมมติฐาน

2.1 ถ้าการวิจัยนั้นเป็น nonempirical research ก็ไม่จำเป็นต้องตั้งสมมติฐานเสมอไป แต่ถ้าเป็น empirical research จะต้องมีสมมติฐานเพื่อการวิจัย (research hypothesis) เสมอ

2.2 สมมติฐานเพื่อการวิจัยนั้นต้องไม่ตั้งแบบ null hypothesis ซึ่งเป็นสมมติฐานทางสถิติ (statistical hypothesis) และมีวัตถุประสงค์ต่างกัน

2.3 การตั้งสมมติฐานต้องตั้งให้สอดคล้องกับข้อสรุปที่ได้จากทฤษฎีและการวิเคราะห์เอกสารหรือการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. การวางรูปแบบงานวิจัย

ในงานวิจัยที่มีรูปแบบชนิด pretest และ posttest design (repeated measurement design) จะถือว่าความแตกต่างระหว่าง pretest และ posttest เป็นผลของ treatment ไม่ได้ เพราะจะมีปัจจัยอื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับเวลาระหว่างการ test ทั้งสองนั้น จึงจำเป็นต้องมีกลุ่มควบคุม (independent control group) ซึ่งมิได้รับ treatment อย่างเดียวกันนั้นมาเทียบ และการที่จะประเมินผลของ treatment ควรจะมาจากการเปรียบเทียบผลต่างของ pretest และ posttest ของทั้งสองกลุ่ม (interaction)

4. แหล่งอ้างอิง

บุคคลที่จะใช้เป็นแหล่งอ้างอิงความคิดควรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ (authority) ในด้านนั้น มิใช่อ้างความคิดของคนทั่วไปแล้วนำมาเป็นหลักฐานในงานทางวิชาการ

5. การใช้ภาษา

5.1 มักจะใช้คำว่า "อิทธิพล" และ "องค์ประกอบ" กันอย่างพร่ำเพรื่อ โดยเฉพาะใน empirical research จะต้องระมัดระวังเพราะคำเพียงคำเดียวสามารถบ่งออกไปได้ถึงรูปแบบของการวิจัยหากใช้ผิดจะทำให้เกิดความเข้าใจผิด

คำว่า "อิทธิพล" ไม่ควรใช้เป็นศัพท์ทั่วไป (generic term) โดยเฉพาะในชื่อปริญญานิพนธ์ เพราะในภาษาวิจัยมีความหมายจำเพาะที่จะต้องทดสอบได้เช่นเดียวกัน สิ่งหนึ่งเป็นเหตุให้เกิดผลกับอีกสิ่งหนึ่งจะอ้างได้ก็ต่อเมื่อมีการทดลองและสอบวัดได้ เช่น ถ้ากล่าวว่า ก มีอิทธิพลต่อ ข ควรจะหมายถึงว่า ก เป็นเหตุของ ข ซึ่งควรจะสรุปได้จากการกระทำแบบ

(ก) การทดลองในการวิจัย หรือ

(ข) Cross lagged panel correlation ในการวิเคราะห์ (ข) ควรจะระวังอย่างยิ่ง เพราะอาจสรุปผิดได้ หากงานวิจัยนั้นไม่ได้ใช้วิธีการทดลองก็ควรจะใช้คำว่า "สัมพันธ์" ถ้าใช้ สหสัมพันธ์ (r) ธรรมดาในการวิเคราะห์

คำว่า "องค์ประกอบ" ควรหมายถึง factors ซึ่งได้มาจากการใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) แต่ส่วนมากที่พบในเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์นั้นจะไม่ได้ใช้วิธี factor analysis และมุ่งหมายความถึง "ตัวแปร" เท่านั้น ถ้าเป็นดังนั้นก็ควรใช้คำว่า "ตัวแปร" หรือ "ปัจจัย" เพื่อให้ชัดเจนและไม่หลงผิดว่าจะใช้วิธีสถิติวิเคราะห์องค์ประกอบดังได้กล่าวแล้ว

5.2 ภาษาที่ใช้ในเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ ซึ่งผ่านคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ ประจำคณะแล้ว ในหลายกรณียังไม่เป็นภาษาที่ควรรับรองเป็นทางการ และในหลายกรณี บกพร่องในการพิสูจน์อักษร เช่น

"ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยเปิดเผยไม่อ้อมค้อม" "ข้าพเจ้าชอบไปไหนมามาไหนเป็นกลุ่ม ๆ" "ทดสอบความหลัง" (ในที่นี้คงจะหมายถึง "ทดสอบหลังการทดลอง" เพราะได้กล่าวควบคู่กับการทดสอบก่อนการทดลอง) เป็นต้น

6. รูปแบบ

ถ้าได้ระมัดระวังเขียนรูปแบบของเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์เสียให้ถูกต้องตามกำหนดของมหาวิทยาลัยเสียแต่ต้น ก็จะเป็นเครื่องช่วยให้การเขียนการพิมพ์ปริญญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถูกต้องรวดเร็ว และมิต้องถูกแก้ไขมากขึ้นเท่านั้น สิ่งที่มักจะปรากฏผิดรูปแบบกันมากอยู่เสมอได้แก่

6.1 การอ้างอิง ทั้งในรูปเชิงอรรถและในรูปของวงเล็บไปกับเนื้อหา

6.2 บรรณานุกรม การเรียงลำดับความในแต่ละรายการยังคลาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามแบบแผน เช่น สลับลำดับ ไม่ขีดเส้นใต้ชื่อหนังสือ ชื่อวารสารไม่อยู่ในเครื่องหมาย "....." เป็นต้น

จึงได้ประมวลข้อระมัดระวังเหล่านี้ไว้เพื่อเป็นเครื่องช่วยทั้งนิสิตและอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานเพื่อคุณภาพทางวิชาการต่อไป

หน้าที่และบทบาทของอาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา
และปัญหาที่พบในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิต

1. ระยะก่อนการเสนอขออนุมัติทำปริญญานิพนธ์ของนิสิต

1.1 ให้ความช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นิสิตเริ่มทำปริญญานิพนธ์ เมื่อนิสิตเรียนครบ 25 หน่วยกิต อาจารย์จะให้ความช่วยเหลือนิสิตได้ดีจะต้องหมั่นเพียรติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ สนใจอ่านเอกสารงานวิจัยใหม่ ๆ โดยเฉพาะงานวิจัยจากวารสาร เมื่อนิสิตมาขอคำปรึกษาจะได้ให้คำแนะนำได้มีประสิทธิภาพ โดยปรกติหากอาจารย์ไม่มีความเชี่ยวชาญในด้านที่นิสิตสนใจ ควรแนะนำให้ไปหาอาจารย์ผู้มีความชำนาญ หากจำเป็นจะต้องให้คำแนะนำโดยที่ไม่มีความเชี่ยวชาญ ต้องแน่ใจว่าจะมีเวลาศึกษาค้นคว้าพร้อมกันไปกับนิสิต และต้องค้นมากอ่านมากกว่านิสิต

ปัญหา - ขาดวารสาร เอกสารที่จะศึกษาค้นคว้า

- นิสิตมักจะเข้ามามือเปล่า ควรแนะนำงานวิจัยใหม่ ๆ ให้อ่าน

1.2 ให้คำแนะนำ และชี้แนะการเขียนเค้าโครงปริญญานิพนธ์ เมื่อนิสิตมีความพร้อมที่จะเริ่มต้นทำเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ และอาจารย์คิดว่าเรื่องที่นิสิตทำนั้นอยู่ในความสนใจและมีความเชี่ยวชาญพอที่จะรับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ได้ อาจารย์ควรนัดหมายนิสิตมาพบเป็นระยะ ๆ โดยสม่ำเสมอ และติดตามดูแลให้นิสิตทำงานคืบหน้าไปด้วยดี อาจนัดพบ 1 - 2 สัปดาห์ต่อครั้ง โดยให้นิสิตเป็นผู้กำหนดระยะเวลา และภาระงานที่จะทำ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ อาจเริ่มจากการเขียนเค้าโครงฉบับย่อ ว่านิสิตจะทำงานวิจัยเรื่องอะไร ทำไมจึงทำเรื่องนั้น และจะทำอย่างไร แล้วจึงค่อย ๆ ปรับปรุงขยายออกไปเป็นเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ หากอาจารย์ดูแลนิสิตใกล้ชิดเช่นนี้ไม่ควรจะรับนิสิตคราวละมากกว่า 5 คน

ปัญหา - นิสิตไม่มาพบตามที่นัดหมาย

- อาจารย์ในภาควิชาไม่เพียงพอ ต้องรับดูแลนิสิตมากกว่า 5 คน งานขาดคุณภาพ
- นิสิตขาดความพร้อม ไม่สามารถทำงานด้วยตนเอง ชอบทำตามคำสั่ง
- นิสิตมาพบครั้งแรก แล้วหายไป กลับมาอีกทีจะหมดระยะเวลาเรียน

1.3 อาจารย์มีหน้าที่ดูแลให้งานวิจัยของนิสิตมีความทันสมัย ไม่ซ้ำซ้อน และมีความเที่ยงตรง ทั้งภายในและภายนอกในระดับสูง ทั้งนี้อาจารย์ต้องอ่านและมีความรู้เกี่ยวกับวิชาการในเรื่องที่นิสิตทำมากพอที่จะบอกได้ว่า เรื่องดำกล่าวมีผู้ทำวิจัยไปแล้วมากน้อยเพียงใด ต้องทำลึกซึ้งไปในแนวทางใด และมีความรู้ทางการวิจัยมากพอที่จะให้คำแนะนำแก่นิสิตได้

ปัญหา – อาจารย์รับงานโครงการใหญ่นำมาแจกงานให้นิสิตเป็นโครงการย่อยโดยทำงานลักษณะเดียวกัน เปลี่ยนแต่กลุ่มตัวอย่าง ปัญหานี้ทำให้งานวิจัยของนิสิตไม่มีคุณภาพ เพราะจะทำตามแบบกันนับว่าเป็นโชคร้ายของนิสิต ที่ถูกต้องแล้วอาจารย์ควรกระตุ้นให้นิสิตทำงานวิจัยในแนวทางที่ต่างกันด้วย เช่น คนหนึ่งอาจใช้ตัวแปรตามคนละตัว หรือคนละด้าน หรือใช้ทฤษฎีกำหนดกรอบแนวความคิดคนและแบบ อาจารย์ควรระลึกเสมอว่าหากปริญญานิพนธ์ของนิสิตทั้งภาควิชาออกมาเป็นแนวเดียวกัน ลักษณะเดียวกัน แสดงว่าวิชาการของภาควิชากำลังหยุดอยู่กับที่

– นิสิตมักจะหลอกอาจารย์เมื่อตั้งใจว่าจะเชิญอาจารย์ท่านใดเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ก็จะไปหาปริญญานิพนธ์ของรุ่นพี่ที่อาจารย์ท่านนั้นเป็นผู้ควบคุม แล้วลอกแบบนำมาส่ง เพราะคนไทยส่วนใหญ่ถนัดลอกแบบมากกว่าเลียนแบบปรับปรุงให้ดีขึ้น ผลที่ได้รับคืออาจารย์พอใจว่างานนี้ดี เพราะเป็นสไตล์อาจารย์ แต่งานวิจัยไม่มีอะไรใหม่ขึ้นมา

– หากอาจารย์เคร่งครัดว่าเรื่องใดมีผู้ทำวิจัยไว้แล้ว คนมาทำข้ำต้องทำลึกซึ้งยิ่งขึ้น อาจมีปัญหาทำให้นิสิตพยายามจับเรื่องใหม่ที่ไม่มีใครทำ เพราะจะได้ทำง่าย ๆ แค่สำรวจ ไม่ต้องทำลึกซึ้ง

– อาจารย์เองก็คิดไม่ออกว่าจะทำงานวิจัยอย่างไรให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ปัญหานี้จะไม่เกิดขึ้น ถ้าอาจารย์สนใจอ่านงานวิจัยใหม่ ๆ

– นิสิตเข้าใจผิดว่างานที่ไม่ซ้ำซ้อนต้องใช้สถิติใหม่ ๆ หรูหรา ความจริงปัญหาวิจัยเดิม แต่ตั้งคำถามลึกซึ้งมากขึ้น อาจไม่ต้องการสถิติสูงส่งเลิศลอยแต่อย่างใดเลย

1.4 อาจารย์มีหน้าที่ตรวจ แก้ และแนะนำให้นิสิตเขียนเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ตามรูปแบบสากล และรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด คู่มือการเขียนปริญญานิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัย จัดทำขึ้นอาศัยคู่มือการเขียนปริญญานิพนธ์จากของต่างประเทศ คือ Turabian เป็นหลัก ดังนั้นรูปแบบที่กำหนดจึงเป็นรูปแบบสากลอยู่แล้ว อาจารย์ควรใช้เวลาศึกษาและทำความคุ้นเคยรายละเอียด โดยเฉพาะการเขียนบรรณานุกรมและเชิงอรรถด้วย

ปัญหา - อาจารย์บางท่านเรียนโปรแกรมที่ไม่ต้องทำปริญญานิพนธ์ จึงขาดทักษะในเรื่องนี้

- อาจารย์บางท่านเห็นว่าเรื่องนี้ไม่ใช่หน้าที่ และคิดว่านิสิตควรดูแลรับผิดชอบด้วยตนเอง
- อาจารย์บางท่านคิดว่าเรื่องนี้เป็นหน้าที่ของกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์
- นิสิตไม่ศึกษาคู่มือ แต่ใช้วิธีทำตามแบบรุ่นพี่ซึ่งทำไว้ผิด ๆ และอาจารย์ผู้ควบคุมมิได้เอาใจใส่ตรวจแก้ เป็นผลให้มีตัวอย่างผิด ๆ มากมาย

1.5 เมื่อนิสิตเขียนเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์อยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้แล้ว อาจารย์มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบต่อนิสิตในการเลือกกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์อีกท่านหนึ่ง ในการปฏิบัติเรื่องนี้อาจารย์บางท่านนิยมให้นิสิตทำงานร่วมกับกรรมการอีกท่านหนึ่งไปพร้อม ๆ กัน แต่วิธีการที่เหมาะสมผู้เป็นประธานควรจะได้ทำงานกับนิสิตไปจนพอใช้ได้เสียก่อน และพิจารณาหากรรมการอีกท่านหนึ่ง ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างกัน เพื่อมาช่วยดูแลให้ปริญญานิพนธ์ดีขึ้น โดยปรกติประธานควรเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาการด้านนั้น และกรรมการควรมีความรู้เรื่องสถิติวิจัย

ปัญหา - ในกรณีที่นิสิตทำงานกับประธานพร้อมกับกรรมการ นิสิตมักจะเอาคำพูดของท่านหนึ่งไปอ้างกับอีกท่านหนึ่ง ทำให้เข้าใจผิดกันได้

- นิสิตมักจะเลือกอาจารย์ผู้ที่มีความสัมพันธ์ส่วนตน และใช้เป็นข้อต่อรองให้อาจารย์อะลุ้มอะล่วยและช่วยเหลือเป็นพิเศษ
- อาจารย์ผู้มีความรู้ทางสถิติวิจัยมีไม่เพียงพอ

1.6 อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์มีหน้าที่ดูแลว่านิสิตได้เขียนเค้าโครงปริญญานิพนธ์มีคุณภาพสมควรที่จะเสนอจัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ได้แล้วหรือยัง หากพร้อมที่จะเสนอต้องดูแลให้นิสิตดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติของบัณฑิตวิทยาลัย

ปัญหา - อาจารย์มักใจอ่อนยอมเซ็นชื่ออนุมัติให้นิสิตเสนอจัดประชุมทั้ง ๆ ที่งานยังไม่มีคุณภาพ บางท่านคิดว่าประชุมพิจารณาเค้าโครงแล้วก็ต้องแก้ไขให้ไปแก้ไขพร้อมกันเสียทีเดียว เป็นการผลักภาระไปให้กรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ ซึ่งเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง

- ระเบียบปฏิบัติของบัณฑิตวิทยาลัยยังมีขั้นตอนมากเกินความจำเป็น
- ตามระเบียบคณะกรรมการควรได้มีเวลาอ่านเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ก่อนวันประชุม 3 อาทิตย์ แต่ในทางปฏิบัติจริงเวลาอ่านจริง ๆ ไม่ถึงสัปดาห์

2. ระยะการประชุมพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ และการเสนอขออนุมัติ

2.1 กรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดปริญญานิพนธ์ ต้องรับผิดชอบเข้าประชุมตามหน้าที่ทุกครั้ง ไม่ควรขาดประชุมโดยไม่จำเป็น และควรใช้เวลาอ่านเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์มากที่จะช่วยแสดงความคิดเจียระนัยได้ กรรมการควรทำหน้าที่เจียระนัยมิใช่ตำหนิและบอกว่ายังไม่ดี แต่บอกไม่ได้ว่าไม่ดีอย่างไร แก้ไขอย่างไร ควรระลึกว่าเรื่องทุกเรื่องทำวิจัยได้ ควรปรับปรุงให้ดีไม่ใช่รื้อของเก่าที่เสนอมาทั้งหมด

ปัญหา - กรรมการขาดประชุม

- กรรมการไม่มีทักษะเพียงพอที่จะเป็นกรรมการ ขาดความรู้ที่ทันสมัย
- กรรมการใช้อารมณ์ และใช้นิสิตเป็นเครื่องมือว่ากระทบท่านอื่น
- อาจารย์ที่เป็นผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ และเป็นกรรมการ พิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ด้วย แยกบทบาทของตนเองไม่ออก ที่ถูกต้องอาจารย์ท่านนั้นควรเข้าประชุมในฐานะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และเข้าประชุมในฐานะ

ผู้ควบคุมเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากกรรมการโดยตรงดีกว่าไม่เข้าประชุม และรับฟังจากนิสิตซึ่งอาจคลาดเคลื่อนได้ บางท่านเห็นว่าไม่ควรเข้า เพื่อให้นิสิตได้ตอบโดยเสรี แต่ที่จริงแล้วควรจะเข้าและควรถือว่าการประชุมพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่นิสิตผู้เสนอ และนิสิตผู้เข้าสังเกตการณ์จะได้เรียนรู้ด้วย

- อาจารย์ผู้ควบคุมมีความรู้สึกเป็นเจ้าของเรื่องที่นิสิตทำ จึงพยายามปกป้องนิสิตที่ถูกต้องแล้ว อาจารย์ควรรู้ว่าปริญญานิพนธ์เป็นของนิสิตไม่ใช่ของอาจารย์
- กรรมการไม่ทำหน้าที่ คือดูว่าเรื่องที่เสนอมาเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไร แต่ไปดูรายละเอียด สะกดการันต์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้ควบคุม อย่างไรก็ดีหากอาจารย์ผู้ควบคุมไม่ดูแลมา อาจช่วยดูแลบ้างก็ได้ แต่จะมีปัญหาสืบเนื่องเพราะอาจารย์ผู้ควบคุมจะผลักภาระนี้มาให้กรรมการ

2.2 กรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ มีหน้าที่ลงมติผลการจัดประชุมพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ ว่าสมควรให้นิสิตทำอย่างไรต่อไป แก้ไขปรับปรุง หรือเห็นสมควรให้เสนอคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติต่อไป กรรมการควรจะทำหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมไม่ลำเอียง และพยายามให้มาตรฐานของการพิจารณาเป็นแบบเดียวกัน จะต้องให้เวลานิสิตในการตอบข้อซักถาม และเสนอความคิดว่าจริง ๆ แล้วเขาต้องการทำอะไร มีความชัดเจนในเรื่องที่ทำหรือไม่

<u>ปัญหา</u>

- นิสิตบางคนบ่นว่ากรรมการจ้องจับผิด กรรมการตั้งคำถามไม่ชัดเจน กรรมการไม่เที่ยงธรรม แต่ลำเอียงตามสถานภาพของนิสิต
- นิสิตบางคนเขียนเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์มาดี แต่ตอบไม่ดี แต่บางคนเขียนมาไม่ดี แต่มีความชัดเจนในเรื่องที่จะทำ กรรมการควรวางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาแต่ละกรณีให้ชัดเจนด้วย
- กรรมการบางท่านเห็นแก่หน้ากรรมการที่เป็นผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ จึงเกิดปัญหา "ผลัดกันเกาหลัง" ถ้าเรื่องนี้ท่านคุ่มข้าพเจ้าให้ผ่าน เรื่องนี้ข้าพเจ้าคุมท่านให้ผ่าน ผลคือ คุณภาพปริญญานิพนธ์ต่ำลง

- เมื่อมีการแก้ไข กรรมการมิได้ใช้เวลาอ่านสิ่งที่นิสิตแก้ไขมากเท่าที่ควร และทำให้เค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ที่แก้ไขแล้วยังไม่มีคุณภาพ
- กรรมการทำเกินหน้าที่ คือ เจาะจงให้แก้ไขตามวิธีนั้นวิธีนี้ เป็นผลให้เกิดความขัดแย้งกับกรรมการผู้ควบคุม ที่ถูกแล้วกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ควรลงมติว่าต้องแก้ไข ควรเสนอแนะวิธีการแก้ไขด้วยหลายแนวทางตามที่เห็นสมควร แต่ต้องระลึกว่าเป็นเรื่องและหน้าที่ของอาจารย์ผู้ควบคุม และนิสิตที่จะตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขเอง

หมายเหตุ โดยที่การประชุมพิจารณาเค้าโครงเป็นกิจกรรมที่มีการประเมินคุณภาพชี้จุดบกพร่อง พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการแก้ไข จึงเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าเหมาะสมที่จะใช้เป็นที่ฝึกความเป็นนักวิจัย ภาควิชาควรมีการฝึกหัดให้อาจารย์ใหม่ ๆ หรืออาจารย์ผู้ไม่เคยมีทักษะงานวิจัยได้เข้าร่วมประชุมด้วย หรือเข้าร่วมประชุมในภาควิชาที่คล้ายคลึงกัน

3. ระยะหลังจากการเสนอขออนุมัติทำปริญญานิพนธ์

3.1 อาจารย์ผู้ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์มีหน้าที่ติดตามดูแลการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตโดยใกล้ชิดอาจารย์ควรนัดหมายให้นิสิตมาพบเป็นระยะ ๆ สม่ำเสมอ ไม่ควรปล่อยให้ขาดการติดต่อไปนาน ๆ อาจารย์จะต้องช่วยเหลือดูแลให้นิสิตสร้างเครื่องมือ ตรวจสอบเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเขียนรายงานได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

ปัญหา - นิสิตมักคิดว่าเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ได้รับอนุมัติแล้วก็จบแน่นอน มักนอนใจ รายงานตัวกลับเข้าทำงาน ไม่เร่งรัดทำปริญญานิพนธ์แต่กลับมาทำเทอมสุดท้ายของปีที่ 4 ทำให้ต้องรีบร้อนทำ และงานขาดคุณภาพ

- นิสิตขาดจริยธรรมของนักวิจัย ใช้วิธีการบิดเบือนหรือคิดข้อมูลขึ้นมาเองหลอกอาจารย์ผู้ควบคุม อาจารย์ควรหามาตรการที่จะติดตามดูแลให้แน่ใจว่านิสิตได้ดำเนินการวิจัยอย่างถูกต้องทุกขั้นตอน

- นิสิตมีปัญหาเพราะกรรมการและประธานมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน กรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ทั้ง 2 ท่านน่าจะได้มีโอกาสประชุมร่วมกันกับนิสิตให้ได้แนวทางที่เป็นที่เข้าใจตรงกัน
- นิสิตจ้างคนอื่นทำและเขียนปริญญานิพนธ์

3.2 เมื่อเห็นว่านิสิตดำเนินการวิจัยและเขียนรายงานเสร็จสมบูรณ์แล้ว อาจารย์มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบในการตั้งกรรมการภายนอก และขออนุมัติสอบปากเปล่า ตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ปัญหา
- นิสิตมักทิ้งปริญญานิพนธ์ ไปรายงานตัวทำงาน และมาเร่งทำในเทอมสุดท้าย และขอให้อาจารย์เซ็นชื่อยอมให้สอบ อาจารย์บางส่วนใจอ่อนยอมให้นิสิตเข้าสอบทั้ง ๆ ที่ไม่สมควร
- นิสิตมักเลือกกรรมการภายนอกเอง และมาขอให้อาจารย์ตั้งโดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนตน หรือเลือกกรรมการที่ไม่เข้มงวด ที่ถูกต้องแล้วอาจารย์ควรพิจารณาเลือกคนที่เป็นนักวิชาการที่จะช่วยดูแลให้ปริญญานิพนธ์มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
- อาจารย์และนิสิตมิได้ปฏิบัติตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย เสนอขอสอบปากเปล่าทั้ง ๆ ที่นิสิตยังเขียนไม่เสร็จ

3.3 การสอบปากเปล่าเป็นขั้นตอนหนึ่งที่จะตรวจสอบประเมินว่านิสิตมีความรู้ และได้ทำงานวิจัยได้ด้วยตนเอง ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาตลอดหลักสูตร อาจารย์ผู้สอบควรใช้กิจกรรมนี้ให้นิสิตได้เรียนรู้ ปรับปรุงปริญญานิพนธ์ ให้มีคุณภาพสูงสุด

ปัญหา
- การสอบปากเปล่าบางรายทำพอเป็นพิธี ไม่มีการซักถามจริงจัง บางรายทำกันเอาเป็นเอาตาย เพราะความไม่ชอบพอส่วนตัว อาจารย์ผู้สอบขาดคุณธรรม
- นิสิตมักจัดหาน้ำและขนมมาเลี้ยงกรรมการสอบ ดูประหนึ่งว่าติดสินบน
- กรรมการขาดกำลังใจในการทำงาน เพราะค่าตอบแทนน้อย

3.4 กรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการประเมินการทำปริญญานิพนธ์ และเสนอผลการประเมินต่อบัณฑิตวิทยาลัย อาจารย์ควรระลึกว่าบัณฑิตวิทยาลัยมอบอำนาจให้ท่านและควรทำหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม

ปัญหา - อาจารย์ประเมินอย่างลำเอียง ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งลำเอียงทางบวก และลำเอียงทางลบ เพราะโกรธแค้นส่วนตัว

- อาจารย์ไม่เสนอผลการสอบภายใน 1 สัปดาห์ แต่ต่อเรื่องให้ล่าช้า เป็นปัญหากรณีนิสิตเรียนภาคเรียนสุดท้าย

3.5 อาจารย์มีหน้าที่ช่วยเผยแพร่ผลงานวิจัยของนิสิตให้เป็นที่ทราบในแวดวงวิชาการและนิสิตรุ่นน้อง

ปัญหาในการทำวิจัยของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา

การทำวิจัยของนิสิตในที่นี้ หมายถึงการทำปริญญานิพนธ์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ฉะนั้นปัญหาการทำวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ จึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่สังเกตพบเห็นจากประสบการณ์ที่ได้ร่วมทำงานกับนิสิตระดับนี้มาเป็นเวลาหลายปี

1. <u>ปัญหาเกี่ยวกับการสำรวจค้นหาปัญหาวิจัย</u> การสำรวจค้นหาปัญหาวิจัยเพื่อจะนำมาทำปริญญานิพนธ์ เป็นปัญหาสากลของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทุกคน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีปัญหาร่วมกันอยู่อย่างหนึ่งในระยะเริ่มต้นทำปริญญานิพนธ์ นั่นคือ ไม่รู้ว่าจะทำเรื่องอะไรดี จนมีคำพูดล้อเลียนกันในหมู่นิสิตเหล่านี้ว่า "ปัญหาของข้าพเจ้าคือข้าพเจ้าไม่มีปัญหา" การที่นิสิตส่วนมากมีความยุ่งยากลำบากในการเลือกหาปัญหาวิจัยนี้ เข้าใจว่าเนื่องมาจากสาเหตุ 3 ประการ ดังนี้

1.1 <u>แนวทางการเลือกปัญหา</u> โดยหลักการที่ดีแล้ว หัวข้อปัญหาวิจัยควรจะมาจากตัวนิสิตเองไม่ควรจะมีผู้ใดบอกให้ นิสิตควรเลือกปัญหาในเรื่องที่ตนมีความสนใจอย่างแท้จริง เป็นเรื่องในสาขาวิชาที่ตนมีความถนัดหรือมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี และเป็นเรื่องที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ในเชิงวิชาการหรือเป็นประโยชน์ในทางหนึ่งทางใดในสังคมปัจจุบัน การที่นิสิตจะสามารถพิจารณาปัญหาโดยใช้แนวทางดังกล่าวข้างต้นเป็นเครื่องชี้นำได้นั้น นิสิตจะต้องอ่านมาก ฟังมาก สนทนากับผู้รู้ให้มาก และต้องคิดไตร่ตรองมาก จนเป็นผู้มีความรู้ และความคิดอย่างกว้างขวางในสาขาวิชาที่ตนสนใจอยากจะทำเมื่อนิสิตมีพื้นฐานความรู้ และความคิดดีพอแล้ว การพิจารณาตัดสินใจเลือกปัญหาที่เหมาะสมก็จะง่ายขึ้น ดังนั้นการที่นิสิตมีความยากลำบากในเรื่องนี้ ก็เพราะยังอ่านไม่กว้างขวางพอขาดข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ และขาดแนวความคิดที่ว่าปัญหาวิจัยที่มีความสำคัญควรแก่การนำมาทำปริญญานิพนธ์นั้น ควรมีลักษณะเป็นอย่างไร

1.2 <u>ความสามารถในการคิด</u> การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยนั้น ควรจะต้องฝึกให้นิสิตรู้จักคิดด้วยตนเองให้มาก โดยเฉพาะการสอนในระดับบัณฑิตศึกษายิ่งจะต้องมุ่งเน้นความสามารถในการคิดเป็นอย่างยิ่ง นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องคิดเป็น คิดอย่างมีเหตุผล คิดเป็นระบบ และมีทิศทางแฝงไว้ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คุณสมบัติเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสภาพการเรียนการสอนเอื้ออำนวยให้นิสิตเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนกระตุ้นและท้าทายให้นิสิตค้นคว้า ตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติโดยพึ่งตนเองให้มากที่สุด อาจารย์ควรเป็นผู้ชี้แนะและจุดประกายความคิดให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เท่านั้น แต่การเรียนการสอนในสภาพความเป็นจริงมิได้เป็นเช่นนั้น เรายังคงสอนกันแบบป้อนความรู้กันเช่นเดิม ถ้อยทีถ้อยอาศัยฉันท์ครูกับศิษย์ในลักษณะเดิม ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ความสามารถที่จะคิดอย่างมีคุณภาพก็ไม่พัฒนาเท่าที่ควร เมื่อนิสิตคิดไม่เป็น ไม่ชอบคิด การสำรวจค้นหาปัญหาวิจัยก็จะเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก ส่วนใหญ่ก็จะลงเอยด้วยการขอให้อาจารย์ช่วยบอก หรือลอกเลียนจากงานที่ผู้อื่นเคยทำเอาไว้แล้ว

1.3 <u>เจตคติต่อการวิจัย</u> รายวิชาที่นิสิตบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่กลัวก็คือ สถิติและวิจัย ทั้งที่โดยแก่นแท้แล้ววิชานี้ไม่มีอะไรมากไปกว่าความพยายามที่จะตอบปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุมีผลและให้ได้คำตอบที่ตรงจุดถูกต้องมากที่สุด ความกลัวก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญคือ นิสิตเป็นจำนวนไม่น้อยมีเจตคติที่ไม่ดีต่องานวิจัย เป็นผลให้พยายามหลีกเลี่ยงไม่อ่านเอกสารหรือตำรับตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยเฉพาะวรรณคดีวิจัยหรืองานวิจัยต่าง ๆ ที่มีผู้ทำไว้แล้ว ดังนั้นพื้นฐานความคิดที่จะนำไปสู่หัวข้อปัญหาวิจัยจึงไม่เกิดขึ้น จะเห็นได้ว่าปริญญานิพนธ์ของนิสิตเหล่านี้ส่วนมากจะค่อนข้างอ่อน เพราะนิสิตต้องทำด้วยความจำใจ ไม่มีความกระตือรือร้น รวมทั้งขาดพื้นฐานความรู้และความคิดริเริ่มที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานวิจัยโดยสิ้นเชิง

2. <u>การนำเสนอความคิดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย</u> เมื่อตัดสินใจในเรื่องของปัญหาวิจัยแล้ว นิสิตจะต้องจัดทำโครงร่างการวิจัยที่เรียกกันว่าเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญอยู่ 3 ส่วน คือ ปัญหาวิจัย จุดมุ่งหมายของการวิจัย และวิธีการตอบปัญหาวิจัย ในแต่ละสาระสำคัญนี้จะมีรายละเอียดปลีกย่อย เพื่อแสดงเหตุผล ให้เห็นความสำคัญของเรื่องที่จะทำ เป้าหมายของการวิจัยตลอดจนวิธีดำเนินการโดยละเอียดเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ตรงจุด และถูกต้องมากที่สุด การจัดทำเค้าโครงละเอียดดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่นิสิตจะทำงานร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา และเมื่อทำเสร็จแล้ว ก็นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญานิพนธ์ เพื่อช่วยกันปรับปรุงแก้ไขอีกขั้นหนึ่ง จากประสบการณ์ที่เคยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และเคยร่วมพิจารณาเค้าโครงละเอียดเป็นเวลานาน ได้พบปัญหาสำคัญที่ควรจะต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอยู่ 2 ประการ ดังนี้

2.1 <u>ปัญหาเกี่ยวกับตัวนิสิต</u> ในการจัดทำโครงร่างการวิจัยหรือเรียกเสียว่าเป็นพิมพ์เขียวของการวิจัยนี้ นิสิตส่วนมากไม่สามารถเสนอความคิดให้ชัดเจนได้ว่า ตนต้องการทำอะไร มีจุดมุ่งหมายที่จะตอบคำถามอะไร และมีวิธีการที่เหมาะสมที่จะช่วยให้สามารถตอบปัญหาวิจัยได้ถูกต้อง

มากที่สุดอย่างไร หรืออีกนัยหนึ่งไม่สามารถจะอธิบาย "อะไร ทำไม อย่างไร" ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ สาเหตุสำคัญของปัญหานี้ เนื่องมาจากนิสิตไม่เข้าใจปัญหาวิจัยอย่างถ่องแท้ เมื่อไม่เข้าใจปัญหาอันเป็นจุดเริ่มต้น การตั้งคำถามวิจัย การแสดงวิธีการตอบคำถามวิจัยต่าง ๆ ก็ผิดพลาดคลาดเคลื่อนตามกันไปหมด ความไม่รู้จริงเกี่ยวกับเรื่องที่ตนจะทำ รวมทั้งความอ่อนด้วยในเชิงความคิดอย่างมีคุณภาพดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้นิสิตไม่สามารถจะบูรณาการความคิดเกี่ยวกับปัญหาวิจัย จุดมุ่งหมาย และวิธีการตอบปัญหาวิจัยให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน และสื่อความหมายที่ชัดเจนไปยังผู้อื่นได้

มีข้อน่าสังเกตที่เป็นเรื่องปลีกย่อยเกี่ยวกับวิธีการตอบปัญหาวิจัยอยู่อย่างหนึ่งคือ นิสิตบางคนคิดว่าสถิติเป็นหัวใจของงานวิจัย ดังนั้นพยายามเสาะหาวิธีการตั้งสถิติขั้นสูงมาใช้เพื่อว่า "ปริญญานิพนธ์จะขลังและน่าเกรงขาม" มากขึ้น ความคิดเช่นนี้เป็นความหลงผิดอย่างมาก เพราะสถิติมีความสำคัญในขอบเขตที่เป็นเครื่องมือของการวิจัย ช่วยให้ทราบว่าคำตอบปัญหาวิจัยที่ได้มานั้นมีความผิดพลาดมากน้อยเพียงใด การใช้สถิติสูง ๆ นอกจากจะไม่เพิ่มความ "ขลัง" แล้วยังอาจทำให้งานวิจัยลดคุณค่าลงอย่างน่าเสียดาย ถ้าสถิติที่ใช้ไม่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลและปัญหาวิจัย

2.2 ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียด

ยังคงจะต้องยอมรับกันต่อไปอีกสักระยะหนึ่งว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย ยังมีอยู่น้อยไม่สมดุลกับจำนวนนิสิต ดังนั้นการมีคณะกาารการพิจารณาเค้าโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์จึงยังมีความจำเป็นอยู่ เพราะกรรมการคณะนี้มีบทบาทและหน้าที่ที่จะช่วยอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรงของนิสิตพิจารณา "เจียรนัย" งานวิจัยของนิสิตให้ดีขึ้น ในทำนองที่ว่าหลายหัวดีกว่าหัวเดียวนั่นเอง ปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งก็คือ กรรมการที่ปรึกษาและกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียดเกิดขัดแย้งกันในทางความคิดเชิงวิชาการ แทนที่ร่วมมือกันช่วยกันคิดหาทางที่ดีที่สุด ที่จะปรับปรุงงานของนิสิตให้มีคุณภาพดีขึ้น กลับกลายเป็นการไม่ยอมรับความคิดของกัน บางครั้งถึงขั้นรุนแรงกลายเป็นการต่อสู้ในทางความคิดเพื่อเอาชนะกัน ปัญหานี้เกิดขึ้นเมื่อใดก็เป็นกรรมของนิสิตเมื่อนั้น และการแก้ปัญหาเช่นนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะเป็นปัญหาละเอียดอ่อนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีความรู้สูง ปัญหาจะลดลงได้บ้างก็ต่อเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องจะพยายามทบทวนและทำความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนให้ดี ใช้วุฒิภาวะทางอารมณ์ ข่มใจ และอดทน ใช้วุฒิภาวะทางวิชาการยอมรับความรู้และความคิดของผู้อื่น และพยายามใช้ความขัดแย้งให้เป็นประโยชน์ที่จะนำไปสู่

ความงอกงามทางวิชาการและสติปัญญา การแก้ไขปัญหาในระยะยาวและให้ได้ผลอย่างจริงจังนั้น มหาวิทยาลัยจะต้องหาวิธีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรส่วนใหญ่ในทุกสาขาวิชาให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องระเบียบวิธีการวิจัยให้ถึงขั้นที่จะควบคุมดูแลการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การนำเสนอผลงานวิจัย เกี่ยวกับเรื่องนี้มีประเด็นปัญหาที่น่าหนักในอยู่ 2 ประการคือ

3.1 ความสามารถในการสื่อความหมาย หลักเกณฑ์สำคัญของการเขียนรายงานเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยก็คือ บอกให้ผู้อื่นทราบว่าผู้วิจัยทำอะไร ทำเพื่ออะไร ทำอย่างไร และได้ผลอย่างไร การเขียนก็ควรจะใช้ภาษาเรียบง่าย ตรงไปตรงมา มุ่งเน้นให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเป็นสำคัญ แต่ปัญหาที่พบอยู่เป็นประจำก็คือ นิสิตเขียนไม่รู้เรื่อง ไม่สามารถสื่อความหมายที่เขาต้องการได้ การที่เป็นเช่นนี้เข้าใจว่าเนื่องมาจากสาเหตุ 2 ประการ ประการแรก นิสิตส่วนใหญ่ในปัจจุบันมีทักษะและความสามารถในด้านภาษาเขียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ไม่สามารถเขียนสื่อความหมายให้มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องราวเดียวกันได้ดี ขาดความสัมพันธ์กันในเชิงเหตุและผลทั้งระหว่างประโยคกับประโยคและข้อความกับข้อความแต่ละตอน รวมทั้งความคงเส้นคงวาเกี่ยวกับรูปแบบการเขียน และคำที่ใช้อีกด้วย สาเหตุประการที่สอง และมีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ นิสิตไม่ได้รับการฝึกฝนให้รู้จักคิดอย่างเป็นระบบและมีทิศทางดังได้กล่าวมาแล้วในข้อ 1.2 จึงทำให้การแสดงออกความคิดต่าง ๆ วกวน ไม่ชัดเจน ขาดความต่อเนื่อง ไม่สามารถสื่อความหมายได้ดีเท่าที่ควร

3.2 ความสามารถในการแปลผลให้เป็นที่เข้าใจได้ง่าย ผลงานวิจัยเชิงปริมาณส่วนใหญ่มักจะออกมาเป็นตัวเลข ผู้วิจัยจะต้องแปลความหมายเป็นภาษาเขียนเพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าหมายความว่าอย่างไร แต่แทบจะกล่าวได้ว่า นิสิตร้อยละร้อยแปลออกมาแล้วอ่านไม่รู้เรื่อง ยิ่งถ้าผู้อ่านไม่มีพื้นฐานทางสถิติ วิจัย อยู่เลยด้วยแล้ว เป็นอันว่าหมดสิทธิที่จะเข้าใจได้โดยสิ้นเชิง สาเหตุของปัญหานี้ นอกเหนือจากความอ่อนด้อยในการใช้ภาษาเขียนดังกล่าวมาแล้ว อาจจะเนื่องมาจากตัวนิสิตเองก็ไม่เข้าใจตัวเลขเหล่านั้นอย่างชัดเจน จึงทำให้แปลความหมายออกมาไม่รู้เรื่อง ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ก็น่าเป็นห่วงผลงานวิจัยที่เขียนไว้เป็นอย่างยิ่ง

บทบาทของประธานและกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์

1. ช่วยนิสิตเลือกหัวข้อปริญญานิพนธ์ที่น่าสนใจ
2. กำหนดแนวทางในการวิจัยให้แก่นิสิต
3. แนะนำนิสิตเกี่ยวกับขอบข่ายของงานวิจัย
4. ชี้นำนิสิตในการเขียนเค้าโครงละเอียด
5. ให้ความใกล้ชิดทุกขั้นตอนกับนิสิตในความดูแล
6. รับทราบขั้นตอนการทำงานของนิสิตอยู่เสมอ
7. แนะนำเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้นิสิตค้นคว้า
8. สนับสนุนงานวิจัยของนิสิตโดยไม่ถือเป็นเรื่องส่วนตัว
9. ฝึกนิสิตให้เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย
10. แนะนำนิสิตในการสร้างเครื่องมือวิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม
11. แนะนำนิสิตในการเลือกใช้สูตรสถิติวิเคราะห์ข้อมูล
12. แนะนำนิสิตในการปรับปรุงเค้าโครงละเอียด
13. แนะนำนิสิตในการเข้าเสนอเค้าโครงละเอียด
14. แนะนำนิสิตในการทำแผนปฏิบัติงานเพื่อให้ใช้เวลาน้อยที่สุด
15. พบปะนิสิตเพื่อหารือองานปริญญานิพนธ์โดยสม่ำเสมอ
16. แนะนำนิสิตในการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการวิจัย
17. แนะนำรูปแบบการเขียนปริญญานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบเล่ม
18. แนะนำการใช้สำนวนและลีลาการเขียน
19. อ่านทบทวนปริญญานิพนธ์ของนิสิตตั้งแต่ต้นจนจบ
20. ดูแลให้ปริญญานิพนธ์เป็นไปตามระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย
21. วิจารณ์ผลงานเขียนปริญญานิพนธ์ของนิสิตก่อนการพิมพ์
22. แนะนำนิสิตในการพิมพ์ปริญญานิพนธ์ เช่นการใช้แหล่งพิมพ์
23. แนะนำนิสิตในการเขียนบทคัดย่อปริญญานิพนธ์
24. แนะนำนิสิตในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ข้อคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับบทบาทของประธาน และกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

1. เกี่ยวกับบทบาทของประธานฯ อาจารย์ที่เป็นประธานควบคุมปริญญานิพนธ์และกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ในด้านเกี่ยวกับวิชาการ เวลา คุณภาพของปริญญา สมรรถภาพทางวิชาการ และคุณธรรมของบัณฑิตและข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัย ซึ่งมีข้อที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1.1 ควรอ่านปริญญานิพนธ์ของนิสิตให้รวดเร็ว

1.2 ให้เวลากับนิสิตอย่างเพียงพอ

1.3 ควรแนะนำนิสิตในการค้นคว้าเอกสาร

1.4 รับผิดชอบในการตัดทอนและผลงานวิจัยของนิสิตทั้งหมด

1.5 ควรมีความพร้อมด้านวิชาการที่จะทำการแนะนำงานวิจัยให้แก่นิสิต

1.6 ควรเป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญทางการวิจัยในเรื่องที่ตนดูแล

1.7 ควรเป็นผู้มีวุฒิในระดับปริญญาเอก หรือมีความสามารถเทียบเท่า

1.8 ควรแนะนำนิสิตในการวิเคราะห์การเขียนปริญญานิพนธ์และชี้นำให้ดำเนินไปถูกทิศทาง

1.9 ควรเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรมทางการวิจัย และการเป็นนักวิชาการให้แก่นิสิต

1.10 ควรเป็นที่ปรึกษาตั้งแต่แรกเริ่มทำการวิจัยของนิสิต

1.11 ควรตรวจข้อมูลที่นิสิตวิเคราะห์ และส่งเสริมให้นิสิตมีเจตคติที่ดีต่อกรรมการพิจารณาเค้าโครงละเอียด

1.12 ควรมีความเห็นเกี่ยวกับการเลือกกรรมการให้คำปรึกษาปริญญานิพนธ์ร่วมกับประธาน

1.13 ควรได้รับมอบหมายจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เชิญประชุมกรรมการที่ปรึกษาพร้อมกันได้

1.14 ควรระบุบทบาทหน้าที่ของประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ให้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

2. เกี่ยวกับบทบาทของกรรมการฯ อาจารย์ที่เป็นประธานควบคุมปริญญานิพนธ์และหรือกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ มีข้อเสนอแนะและคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ในด้านเกี่ยวกับ การให้เวลาและความใกล้ชิดกับนิสิต การประสานงานกับประธานฯ และคุณภาพของกรรมการ ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ ได้แก่

2.1 ควรช่วยเหลือและให้เวลาแก่นิสิต

2.2 ควรให้กำลังใจในการทำงานของนิสิตอย่างสม่ำเสมอ

2.3 กรรมการควรรับฟังความคิดเห็นของนิสิต

2.4 ควรเป็นการทำงานเสริมประธาน และเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด

2.5 ควรเป็นที่ปรึกษาในการให้ข้อคิดเห็นแก่นิสิตที่เดือดร้อน

2.6 ควรมีความรู้ความสามารถทางการวิจัย

2.7 ควรมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก และแนะนำให้นิสิตได้เรียนรู้เอง

2.8 ควรร่วมมือกับประธานอย่างใกล้ชิด

2.9 ควรช่วยประธานสร้างเสริมคุณธรรมของนิสิต และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิต

2.10 ควรมีโอกาสไปตรวจเยี่ยมการทำวิจัยเพื่อการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิต และได้รับความสะดวกจากบัณฑิตวิทยาลัยในเรื่องเบี้ยเลี้ยงเดินทาง

จาก เอกสารโครงการประชุมปฏิบัติการ เรื่อง "การพิจารณาเค้าโครงละเอียดและการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์" 23 - 24 มิถุนายน 2530 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทคัดย่อ

ของ

กริสนา นกสกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2531

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สี่ด้านได้แก่ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต และองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จากนิสิตบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2528 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน คัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 161 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.70 นำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย และ ที - เทส

ผลการวิจัยปรากฏดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ มีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์มากที่สุด รองลงไปคือ องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต และองค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ตามลำดับ

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์แต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพการสมรส ประเภทของการวิจัย และสถานภาพการทำงานขณะทำปริญญานิพนธ์ เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. องค์ประกอบที่ทำให้นิสิตใช้เวลาต่างกันในการทำปริญญานิพนธ์ มีดังนี้คือ (1) องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ได้แก่ การแนะนำที่ดีของประธานหรือกรรมการ (2) องค์ประกอบด้านประสบการณ์วิชาการของนิสิต ได้แก่ ความรู้ด้านสถิติสำหรับการวิจัย ความสามารถในการสร้างเครื่องมือการวิจัย และความสามารถในการเขียนรายงาน (3) องค์ประกอบด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์ ความสะดวกในการใช้บริการเครื่องคำนวณกลที่มหาวิทยาลัยจัดให้ และความสะดวกในการติดต่อหาเอกสารจากหน่วยงานอื่น

ส่วนองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนิสิต ไม่มีข้อใดเกี่ยวข้องกับการทำให้นิสิตใช้เวลาในการทำปริญญานิพนธ์ต่างกัน

4. องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ ได้แก่ ความรอบคอบในการทำงาน เงินทุนที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อนศึกษาในระดับปริญญาโท ความสามารถในการเขียนรายงาน และปริมาณเอกสารและตำราในหอสมุดที่เกี่ยวกับเรื่องที่นิสิตทำปริญญานิพนธ์

FACTORS RELATED TO THE SUCCESS IN CONDUCTING THESIS OF GRADUATES AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

PRASARNMIT

AN ABSTRACT

BY

KRISANA NOCKSAKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree

at Srinakharinwirot University

February, 1988

The purpose of this research was to study factors related to the success in conducting thesis of graduates at Srinakharinwirot University, Prasarnmit, in four aspects: characteristics of thesis advisors, students characteristics, students experiences, and academic services of the university.

The sample consisted of 202 graduates simply randomized from those who graduated from Srinakharinwirot University, Prasarnmit, in academic year of 1985. The questionnaires, were sent to the sample for collecting data, and 161 retuned completed questionnaires, or 79.70%, were analysed by using the mean, standard deviation, simple correlation, and the t - test.

The findings were as follows :

1. Factors in the aspect of characteristics of thesis advisors related to the success in conducting thesis at the highest level, while factors in aspects of students characteristics, students experiences, and academic services of the university were respectively at lower levels.

2. Factors related to conducting thesis in individual aspects, classified by marital status, research category, and employment status during the thesis conducting, were related to the success with no statistical significance.

3. Factors related to difference in time spent on conducting thesis were ; good advice of chairpersons and committee members in the aspect of the characteristics of thesis advisors; statistical knowledge in research, ability to construct the research instrument and ability to write the research report in the aspect of students experience ; quantity of library materials and textbooks related to the thesis topic

and convenience in using the university computer, in the aspect of academic services of the university ; but, there were no factors related to difference in time spent on conducting thesis, in the aspect of student characteristics.

4. Factors not concerned with the success in conducting thesis were : the carefulness in working, the money to support, research experiences, ability to write the research report, and the amount of text books in the library which concern the research.